«دنیای اقتصاد» به شما قدرت پیش بینی می دهد

دنیای اقتصاد

روزنامه صبح ایران

دوشنبه ۲۶ مهرماه ۱۳۹۵
۱۵ محرم ۱۴۳۷
۱۷اکتبر ۲۰۱۶
شماره ۳۸۸۷
۸ صفحه - رایگان

ضمیمه هفتگی استان‌های خراسان ۱۵۶

توزیع همزمان در مشهد، بجنورد، بیرجند و شهرستان‌های تابعه

سرمقاله

بنگاه‌های زودبازده و کارآفرینی، راهکاری بی‌نتیجه در توسعه منطقه‌ای

جواد براتی*

رکود موجود در بخش تولید به همراه کاهش سطح اعتماد (چه در سطح داخلی و چه در سطح جهانی)، از جهات مختلف به بدنه اقتصاد ضربه زده است. از جمله بخش‌های اصلی که متاثر از این وضعیت بوده، بخش صنعت می‌باشد. این بخش، یکی از محورهای اصلی برنامه‌ریزی در جهت رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال است...

صفحه ۲

یادداشت ها

موانع توسعه برند
■ احمد اثنی عشری* صفحه ۳

جرم‌انگاری فرار مالیاتی در اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم
■ سعید کمالی * صفحه ۳

گوته؛ زورقی در اقیانوس شعر حافظ
■ کیوان ساکت* صفحه ۴

خواجه شیرازی از نگاه صاحب‌نظران خراسانی در حوزه‌های گوناگون؛

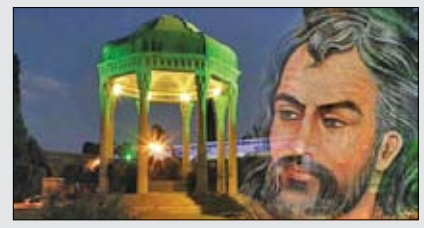

فضای سینه حافظ هنوز پر ز صداست
صفحه ۴

«دنیای اقتصاد» از اجرای طرح تشدید مبارزه با لوازم خانگی قاچاق گزارش می‌دهد؛

به‌سوی بازار پاک

دنیای اقتصاد، گروه اقتصاد- عمیق‌تر شدن رکود حاکم بر بازار در سال‌های اخیر در کنار مشکلاتی که برای تمام صنایع ایجاد کرده، صنعت لوازم خانگی کشور را نیز با مشکلات جدی درگیر کرده و این مشکلات تا آنجا پیش رفته که هر از گاهی خبری از گوشه و کنار مبنی بر تعدیل نیرو، ورشکستگی و حتی تعطیلی برندهای معروف این صنعت در داخل به گوش می‌رسد. مدت‌هاست که تولیدکنندگان داخلی لوازم خانگی کشور از عرصه رقابت در بازارهای جهانی جا مانده‌اند و حتی در برخی موارد در بازارهای داخلی هم حرفی برای گفتن ندارند...

صفحه ۳

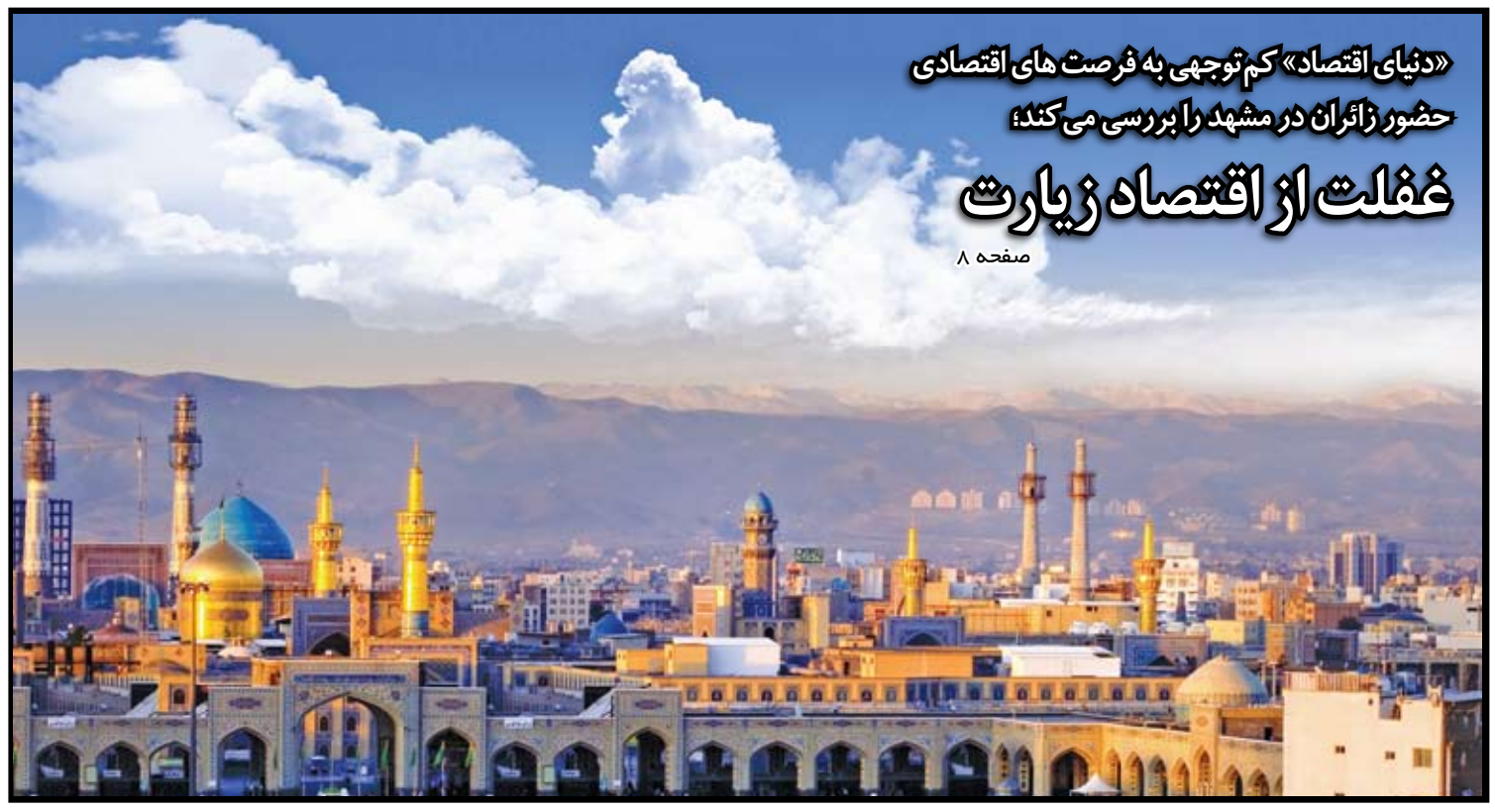

«دنیای اقتصاد» کم‌توجهی به فرصت های اقتصادی حضور زائران در مشهد را بررسی می کند؛

غفلت از اقتصاد زیارت

صفحه ۸

■ جزئیات برگزاری همایش ملی که به همت اتاق بازرگانی مشهد در آذرماه امسال برگزار می‌شود:

«تعامل دانشگاه و صنعت» در ایستگاه چهارم

صفحه ۵

■ مدیر کل استاندارد خراسان رضوی خبر داد؛

پلمب ۵۰۰ دستگاه غیراستاندارد در مجموعه‌های تفریحی

صفحه ۲

■ «دنیای اقتصاد» از نشست هیأت تجاری جمهوری چک با فعالان اقتصادی گزارش می‌دهد؛

به دنبال بازی برد- برد

صفحه ۶

■ جمعی از اهالی خانه مطبوعات خراسان رضوی به طبس سفر کردند؛

از نخلستان تا شالیزار

صفحه ۵

رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی موضع گرفت:

واکنش اتحادیه صادرکنندگان به اخذ مالیات ارزش افزوده از واگن های صادراتی

دنیای اقتصاد-رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی گفت: اخذ مالیات ارزش افزوده از واگن های صادراتی قانونی نیست.

محمد حسین روشنک با گلایه از اجرایی نشدن بسته حمایت از صادرات در آستانه روز ملی صادرات، اظهار کرد: متاسفانه نه تنها بسته حمایت از صادرات تاکنون اجرایی نشده بلکه هر روز شاهد سنگ اندازی های جدیدی بر سر راه صادرکنندگان هستیم.

به گزارش روابط عمومی اتحادیه صادرکنندگان، روشنک ادامه داد: به تازگی شاهد محدودیت های صادراتی جدیدی هستیم از جمله اینکه اخیرا راه آهن بخشنامه ای را به استان ها صادر کرده مبنی بر اینکه صادرکنندگان باید۹ درصد ارزش افزوده بابت کل کرایه واگن های صادراتی پرداخت کنند.

وی تاکید کرد: در حال حاضر با مشکلات عدیده ای که در اقتصاد کشور وجود دارد بازرگانان امکان پرداخت هزینه ها به صورت دلار را ندارند و بنابراین باید تمام مخارج با پول رایج کشور و به ریال پرداخت گردد.

روشنک با بیان اینکه به گفته بسیاری از کارشناسان یکی از راه های برون رفت از رکود توجه به اقتصاد « صادرات محور» است، تصریح کرد: همواره گفته شده که صادرات معاف از مالیات است اما راه آهن بدون توجه به این موضوع به دنبال گرفتن مبلغی اضافی از صادرکنندگان است.

رئیس کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی خراسان رضوی با اشاره به اینکه متاسفانه هنوز هم در کشور شاهد تصویب قوانین یکباره از سوی مسئولان هستیم، گفت: از روز گذشته صادرکننده با مراجعه به راه آهن با قانون جدید احتساب هزینه ها به دلار مواجه شده که این امر مقدار ناچیز صادرات کنونی را نیز کاهش خواهد داد.

وی ضمن انتقاد از این اقدام راه آهن که بدون اطلاع قبلی صورت گرفته است، خاطرنشان کرد: اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی و کمیسیون تجارت اتاق بازرگانی استان نسبت به این اقدام راه آهن به شدت انتقاد دارد و به نظر من برای وضع قوانین نباید به صورت یکباره وارد عمل شد و برای تصویب یک قانون باید جلسات متعددی با حضور دست اندرکاران و کارشناسان این امر برگزار شود.

■ تاکنون هیچ یارانه‌ای به صادرکنندگان خراسان شمالی تعلق نگرفته است

در این زمینه رئیس اتاق بازرگانی خراسان‌شمالی هم با اشاره به اینکه اختصاص یارانه به صادرکنندگان یکی از مواردی بوده که در موضوع اقتصاد مقاومتی به آن اشاره شده است، گفت: تاکنون هیچ یارانه ای به صادرکنندگان این استان تعلق نگرفته است.

محمد صمدی در گفت و گو با ایسنا، با اشاره به اینکه در سال‌های گذشته مبالغی با عنوان جوایز صادراتی به صادرکنندگان تعلق می‌گرفت، افزود: هدف از اختصاص این جوایز افزایش توان صادرکننده بود که این جوایز نیز از سال ۹۰ به صادرکنندگان این استان اختصاص نیافته است.

وی ادامه داد: این امر سبب شده تا بر روی توان صادرکنندگان استان تاثیر گذاشته شود و در رقابت به سایر رقبای خود با مشکل مواجه شوند.

صمدی در ادامه عدم وجود سرمایه در گردش و بهره‌های بالای بانکی را از جمله مهمترین مشکلات صادرکنندگان در این استان بیان کرد.

وی تعداد دارندگان کارت‌های بازرگانی در استان را ۳۰۰ نفر دانست و گفت: دو سوم این تعداد به علت وجود مشکلات مالیاتی، بیمه و سایر موارد غیرفعال است.

این مقام مسئول اظهار کرد: اگر دو سال از زمان دریافت کارت، دارنده آن نسبت به تمدید کارت بازرگانی خود اقدام نکند به منزله نداشتن کارت است.

وی وجود مسائل مالیاتی، بیمه و سایر مشکلات موجود را از مهم ترین دلایل عدم پیگیری و تمدید کارت بازرگانی دانست.

سرمقاله

بنگاه‌های زودبازده و کارآفرینی، راهکاری بی‌نتیجه در توسعه منطقه‌ای

جواد براتی*

رکود موجود در بخش تولید به همراه کاهش سطح اعتماد (چه در سطح داخلی و چه در سطح جهانی)، از جهات مختلف به بدنه اقتصاد ضربه زده است. از جمله بخش‌های اصلی که متاثر از این وضعیت بوده، بخش صنعت است. این بخش، یکی از محورهای اصلی برنامه‌ریزی در جهت رشد اقتصادی و ایجاد اشتغال است که طی سال‌های اخیر، نه تنها نتوانسته به اهداف پیش‌بینی‌شده دست یابد، بلکه وضعیت آن به مراتب بدتر شده است. اقدامات مختلفی به منظور فائق آمدن بر مشکلات صنایع و خروج آن‌ها از رکود صورت گرفته است که از آن جمله، می‌توان به اجرای طرح اعطای تسهیلات به بنگاه‌های زودبازده و کارآفرینی اشاره کرد. به دلیل اشتغال زایی بنگاه‌های کوچک و متوسط اقتصادی و ارائه تسهیلات به این بنگاه‌ها، آیین‌نامه گسترش بنگاه‌های کوچک و زودبـازده اقتصادی در سال ۱۳۸۴ مصوب شد. اما بررسی عملکرد اجرای این آیین‌نامه توسط مرکز پژوهش‌های مجلس، گویای عدم موفقیت این طرح می‌باشد. طرح دیگری که با هدف توسعه متوازن منطقه‌ای و رشد اشتغال صنعتی اجرا شده است، طرح آمایش صنعتی کشور (۱۳۸۷-۱۳۹۰) می‌باشد. با توجه به بررسی عملکرد این طرح، از مجموع کل طرح‌های آمایش صنعتی پیشنهادی تنها ۶۲ درصد به تصویب رسیده است. از این تعداد نیز تنها ۲۷ درصد موفق به دریافت تسهیلات شدند. از این تعداد طرح‌هایی که توانستند تا پایان سال ۱۳۹۲ تسهیلات دریافت کنند، ۵۵ درصد مربوط به طرح‌های سرمایه در گردش بوده است. این آمار نشان می‌دهد که با وجود مصوبات طرح‌های آمایش صنعتی، در عمل سهم اندکی از تسهیلات به بخش صنعت وارد شده است. از همین سهم اندک نیز، استان‌های توسعه‌یافته صنعتی (بویژه تهران و اصفهان) توانسته‌اند سهم بیشتری از کل تسهیلات را دریافت کنند.

بر اساس گزارش عملکرد تسهیلات اعطایی به بنگاه‌های کوچک و زودبازده اقتصادی، طی سال‌های برنامه چهارم (۸۸-۱۳۸۴) در استان خراسان رضوی جمعاً ۳۹۹۸۷ طرح به بهره‌برداری رسیده است که از این تعداد، ۱۰۶۴۱۰ فرصت شغلی ایجاد شده است. تعداد طرح‌های بهره‌برداری شده در سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ روندی کاهشی داشته است به طوری‌که در سال‌های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ به صفر رسیده است. در سال ۱۳۹۳ از ۷۶۷ طرح منعقد شده در بانک ۴۳۳ طرح مورد بهره‌برداری قرار گرفته است. مقایسه تعداد طرح‌هایی که طی سال‌های ۱۳۸۹-۱۳۹۳ به انعقاد قرارداد رسیده است و تعداد طرح‌هایی که در همین دوره در نهایت توانسته‌اند به بهره‌برداری برسند، نشان می‌دهد که تنها ۴۰ درصد از این طرح‌ها، به مرحله بهره‌برداری رسیده است. نسبت اشتغال مدنظر طرح‌های منعقده استان خراسان رضوی در همین دوره (۱۳۸۹-۱۳۹۳) به کل اشتغال طرح‌های به بهره‌برداری رسیده، ۱۹ درصد می‌باشد. با توجه به اعطای تسهیلات قابل توجه به این بخش (متوسط پرداختی سرانه ۱۸۰ میلیون ریال برای استان خراسان رضوی)، اما در عمل نتیجه مطلوبی حاصل نشده است. طبق گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، بیش از ۶۰ درصد این تسهیلات از هدف اصلی خود منحرف شده است. طبق همین گزارش، متوسط عمر صنایع کوچک و متوسط (که بیش از ۹۰ درصد صنایع استان را دربر می‌گیرند)، رو به کاهش بوده است که گویای عدم پایداری اشتغال ایجادی است. درواقع همین اشتغال که با اعطای تسهیلات به بنگاه‌های زودبازده ایجاد شده است، نه تنها متناسب با اهداف موردانتظار نیست، بلکه پایدار نبوده و پس از مدت کوتاهی، بنگاه اقتصادی به تعطیلی کشیده می‌شود.

بر اساس طرح پژوهشی که توسط جهاددانشگاهی خراسان رضوی در خصوص عوامل مؤثر بر پایداری بنگاه‌های کوچک و زودبازده انجام گرفته است، عواملی از جمله تحصیلات مدیر، نحوه کنترل و نظارت بنگاه توسط مدیر، ریسک‌پذیری مدیر، سطح آگاهی از فرصت‌های بازار و تعداد دوره‌های آموزشی کارکنان، بیشترین تأثیر را بر پایداری بنگاه‌های اقتصادی استان دارند. این درحالی است که به دلیل محدودیت‌های مالی بنگاه‌های کوچک و زودبازده، سطح ریسک‌پذیری مدیر کاهش می‌یابد و امکان افزایش سطح دانش و آموزش کارکنان و مدیر وجود نخواهد داشت. عملکرد ضعیف بازاریابی و بازاررسانی نیز به عدم بهره‌مندی از فرصت‌های بازار می‌انجامد. پیوندهای علت و معلولی این عوامل، در نهایت بنگاه را در یک مسیر دایره‌وار رو به سرنگونی حرکت داده و موجب تعطیلی آن می‌شود. افزایش وام دهی به بخش‌های مختلف اقتصادی، بدون مدیریت و هدایت صحیح منابع مالی، رشد قیمت‌ها را نیز در پیش دارد. با وجود رقابت گسترده در بازار تولید بنگاه‌های کوچک و زودبازده اقتصادی، نه تنها از بُعد عرضه، بلکه از بُعد تقاضا نیز بر این بنگاه‌ها فشار مضاعفی تحمیل می‌گردد.

بر این اساس، راه‌حل خروج از رکود و ایجاد پایداری بنگاه‌های کوچک و زودبازده را نمی‌توان فقط در اعطای تسهیلات مالی جستجو کرد. بلکه نگاهی چندوجهی و یکپارچه به بخش تولید داخلی باید وجود داشته باشد. عوامل متعدد از جمله عوامل ساختاری (بررسی روابط پسین و پیشین فعالیت‌ها با یکدیگر)، عوامل نهادی (از جمله: نظارت بر اعطا و اجرای تسهیلات)، عوامل مالی (در حمایت از تامین مواد اولیه و واسطه)، عوامل تولید (بویژه، نیروی متخصص و آموزش دیده) و عوامل بازاری (بازاریابی، بازاررسانی و دسترسی به اطلاعات کامل) باید در کنار یکدیگر مدنظر برنامه‌ریزان قرار گیرد.

*پژوهشگر اقتصادی
سازمان جهاددانشگاهی خراسان رضوی

مدیر کل استاندارد خراسان رضوی خبر داد؛

پلمب ۵۰۰ دستگاه غیر استاندارد در مجموعه‌های تفریحی

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- مدیرکل استاندارد خراسان رضوی به مناسبت هفته استاندارد میزبان اهالی رسانه بود تا علاوه بر ارائه گزارشی از عملکرد این اداره کل، به سؤالات خبرنگاران درباره وضعیت استاندارد مجموعه‌های تفریحی استان، شهربازی‌ها، آسانسورها، واحدهای تولیدی و صنعتی، جایگاه‌های CNG و ... پاسخ دهد.

علیرضا جمیع در این نشست با اشاره به اینکه ۶۰ مجموعه تفریحی سرپوشیده، روباز و پارک آبی در استان وجود دارد که از این تعداد ۲۹ مجموعه در مشهد و ۳۱ مجموعه در سایر شهرستان‌های استان است، گفت: ۳۷۸ مورد از دستگاه‌های این مجموعه‌های تفریحی دارای گواهینامه بازرسی است و به لحاظ استاندارد مشکلی برای فعالیت ندارند و ۵۰۰ مورد از وسایل و تجهیزات این مجموعه‌ها فاقد شرایط استاندارد هستند و پلمب شده‌اند که از این تعداد ۱۸۶ مورد مربوط به مشهد بوده است. وی با بیان اینکه تعدادی از این تجهیزات ممکن است با رفع مشکل، استاندارد شده و از پلمب خارج شده باشند، افزود: اما در حال حاضر آمار دقیقی از تعداد آن‌ها در اختیار نداریم؛ در سال جاری ۱۱۵۶ فقره بازرسی از تجهیزات مجموعه‌های تفریحی استان انجام شده که این رقم نشان می‌دهد برخی تجهیزات بیش از یک بار مورد بازرسی قرار گرفته‌اند.

مدیرکل استاندارد خراسان رضوی با اشاره به اینکه استانداردهای اجباری این مجموعه‌ها برای تجهیزات و دستگاه‌های آن‌ها صادر می‌شود، تصریح کرد: در مجموع از چهار مجموعه آبی موجود در استان، سه مجموعه دارای استاندارد هستند و تمام وسایل و تجهیزات آن‌ها گواهینامه بازرسی دارند.

جمیع در خصوص استاندارد بودن وسایل بازی در شهربازی‌ها نیز خاطرنشان کرد: بیش از ۸۰ درصد دستگاه‌ها و وسایل بازی شهربازی‌ها در مشهد مشکل کیفیتی ندارد و اگر مشکلی داشته، پلمب شده‌اند اما در شهرستان‌ها این درصد پایین است و گاهی به دلیل اینکه برای مالک صرفه اقتصادی ندارد، برای رفع مشکل و استانداردسازی آن‌ها اقدام نمی‌کند.

ضرورت بازرسی ادواری آسانسورها

مدیرکل استاندارد خراسان رضوی با تأکید بر لزوم بازرسی ادواری آسانسورها، خاطرنشان کرد: استاندارد آسانسورها از سال ۸۲ اجباری شده اما بسیاری از آسانسورهای منازل مسکونی قبل از آن نصب شده‌اند که حدود ۵۰ درصد این آسانسورها غیراستاندارد هستند و باید به صورت ادواری بازرسی شوند.

جمیع با بیان اینکه حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد آسانسورهایی که بعد از سال ۸۲ نصب شده‌اند، استاندارد هستند و تنها حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد آن‌ها مشکل دارند، تأکید کرد: با این حال بازرسی و کنترل آسانسورها باید به صورت ادواری و سالیانه انجام شود.

مدیرکل استاندارد خراسان رضوی با اشاره به اینکه سالیانه حدود ۳۰۰۰ گواهی بازرسی آسانسور توسط اداره کل استاندارد صادر می‌شود، عنوان کرد: در استان ۱۳ شرکت بازرسی آسانسور فعالیت می‌کنند که این شرکت‌ها نباید هیچ رابطه‌ای با شرکت‌های سازنده آسانسور داشته باشند. جمیع در پاسخ به سؤالی در خصوص استاندارد بودن پله‌برقی‌ها در سطح استان، افزود: پله‌برقی‌ها هنوز مشمول استاندارد اجباری نیستند و اجباری بودن این استاندارد توسط شورای عالی استاندارد تعیین می‌شود و برای این امر هم مسائل مختلفی از جمله وجود استاندارد ملی، وجود آزمایشگاهی برای صحت عملکرد و وجود شرکت‌های بازرسی تأیید صلاحیت شده کافی برای نظارت در نظر گرفته خواهد شد.

دستور قطع گاز سه جایگاه CNG

مدیرکل استاندارد خراسان رضوی با اشاره به کنترل و بازرسی از ۱۹۲ جایگاه سوخت CNG استان، تصریح کرد: از ابتدای سال جاری تاکنون برای سه جایگاه سوخت CNG دستور قطع گاز صادر شده که این سه جایگاه در شهرستان‌های استان واقع هستند و مراحل اداری قطع گاز آن‌ها در حال انجام است. جمیع به کنترل تولیدات ۲۱۰۰ واحد صنعتی از حدود ۶۰۰۰ واحد صنعتی موجود در خراسان رضوی اشاره و اظهار کرد: این ۲۱۰۰ واحد، کارخانجاتی را شامل می‌شود که مشمول استاندارد اجباری هستند و کالای تولیدی آن‌ها با سلامت و ایمنی مردم در ارتباط است. مدیرکل استاندارد خراسان رضوی در بخش دیگری از این نشست با بیان اینکه از ابتدای سال جاری تاکنون ۱۷۰ پروانه کاربرد علامت استاندارد برای واحدهای تولیدی و خدماتی صادر و ۷۷۶ پروانه هم تمدید شده است، گفت: در همین مدت ۱۶۰ پروانه هم به دلیل عدم کیفیت یا عدم فعالیت ابطال شده است. جمیع ادامه داد: در سال جاری ۲۸۶۶ فقره بازرسی از واحدهای تولیدی و ۴۵۹۷ فقره بازرسی هم از مراکز عرضه انجام شده و همچنین ۹۸۴۹ مورد نمونه‌برداری از مراکز تولیدی و ۳۱۱ مورد نمونه‌برداری هم از مراکز عرضه صورت گرفته است؛ تاکنون ۲۲۵۶ پروانه کاربرد علامت استاندارد اجباری معتبر و ۳۰۲ پروانه کاربرد علامت استاندارد تشویقی معتبر در استان صادر شده است.

۵۰۰ مورد از وسایل و تجهیزات مجموعه‌های تفریحی خراسان رضوی فاقد شرایط استاندارد هستند و پلمب شده‌اند

جمیع: استاندارد آسانسورها از سال ۸۲ اجباری شده اما بسیاری از آسانسورهای منازل مسکونی قبل از آن نصب شده‌اند که حدود ۵۰ درصد این آسانسورها غیراستاندارد هستند و باید به صورت ادواری بازرسی شوند؛ حدود ۸۵ تا ۹۰ درصد آسانسورهایی که بعد از سال ۸۲ نصب شده‌اند، استاندارد هستند و تنها حدود ۱۰ تا ۱۵ درصد آن‌ها مشکل دارند

تذکر به ۱۱۰۰ واحد تولیدی متخلف

مدیرکل استاندارد خراسان رضوی با بیان اینکه از ابتدای سال جاری ۱۱۰۰ اخطار و تذکر به واحدهای تولیدی متخلف داده شده است، اظهار کرد: موضوع استاندارد دینامیک و پویاست و به همین دلیل پروانه‌های کاربرد علامت استاندارد مدت زمان مشخصی دارد و بازرسی و کنترل‌ها باید به صورت مرتب انجام شود؛ استانداردها نمی‌توانند دائمی باشند.

جمیع با اشاره به اینکه سال گذشته پروانه کاربرد علامت استاندارد برای ۲۳۰۰ واحد تولیدی صدور و تمدید شده است، یادآور شد: خراسان رضوی ۱۰ درصد پروانه‌ها و آزمایشگاه‌های همکار کشور را در اختیار دارد.

مدیرکل استاندارد خراسان رضوی با بیان اینکه ۱۵۸ آزمایشگاه در خراسان رضوی به عنوان همکار اداره کل استاندارد تأیید صلاحیت شده‌اند که این رقم معادل ۱۵ درصد آزمایشگاه‌های کشور را شامل می‌شود، تصریح کرد: از ابتدای سال تاکنون پروانه پنج آزمایشگاه تعلیق شده و برای ۱۷ آزمایشگاه نیز پروانه صادر شده است.

جمیع این نکته را هم یادآور شد: شهروندان برای تشخیص استاندارد بودن یک کالا می‌توانند کد ۱۰ رقمی که زیر علامت استاندارد آن کالا درج شده است را به شماره ۱۰۰۰۱۵۱۷ پیامک کنند و استعلام بگیرند؛ در صورتی که این کد زیر علامت استاندارد یا روی کالا درج نشده باشد، این کالا مشکوک است؛ همچنین این کد برای کالاهای دارای استانداردهای تشویقی ۹ رقم است و یکی از حروف الفبا را نیز در خود دارد.

مدیرکل استاندارد خراسان رضوی در خصوص برخورد با متخلفانی که علامت استاندارد را جعل کرده‌اند، گفت: در این زمینه برخوردها شدید است و هیچ گونه اغماضی صورت نخواهد گرفت و متخلفان به سه ماه تا دو سال حبس محکوم خواهند شد.

۲۲ مهر ماه مصادف با ۱۴ اکتبر روز جهانی استاندارد است و در کشور ما ۲۳ تا ۲۹ مهر به عنوان هفته استاندارد نامگذاری شده است.

پیش‌بینی آرین منش از انتخابات ۹۶؛

کفه ترازو به نفع روحانی سنگین‌تر است

دنیای اقتصاد- دبیر حزب موتلفه اسلامی در خراسان رضوی گفت: پیش‌بینی می‌شود کفه ترازو به نفع رئیس جمهور روحانی سنگین‌تر باشد.

جواد آرین منش در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به عدم حضور احمدی‌نژاد در انتخابات پیش‌رو اظهار کرد: به عقیده من این اقدام انتخابات آینده را از حالت التهابی و هیجانی به یک انتخابات نسبتا آرام، معتدل و منطقی تبدیل خواهد کرد. وی ادامه داد: به نظر می‌رسد انتخابات آتی به واسطه این تغییرات و عدم حضور آقای احمدی‌نژاد به دلیل وجود موافقین پرشور و علاقه‌مند و مخالفین جدی، از یک انتخابات رقابتی با مشارکت حداکثری تبدیل به انتخاباتی با میزان مشارکت کمتر شود، اما در عوض انتخابات از حالت التهاب و رقابت‌های ناسالم به یک انتخابات منطقی و سالم تبدیل خواهد شد.

این فعال سیاسی اصولگرا افزود: بعید به نظر می‌رسد که طرفداران آقای احمدی‌نژاد و جریان پایداری حاضر باشند خود را با سایر جریان‌های اصولگرا نظیر احزاب و تشکل‌های عضو جبهه پیروان خط امام و رهبری که سیاست‌شان محور قرار گرفتن جامعه روحانیت مبارز و مدرسین حوزه علمیه است هماهنگ و یکپارچه کنند. آرین منش با بیان اینکه شواهد حاکی از آن است که در جبهه اصولگرایان با تعدد کاندیدا مواجه باشیم، خاطرنشان کرد: ممکن است اصولگرایان، موفق به معرفی یک کاندیدای واحد نشوند، جریان‌های حامی احمدی‌نژاد احتمالا به سوی افرادی مانند سعید جلیلی، صالحی، ضرغامی و گزینه‌های از این دست روی آورند و سایر تشکل‌ها ممکن است کاندیدای متفاوت داشته باشند. وی تعدد کاندیدا را در جبهه اصولگرایان به نفع روحانی تلقی و تصریح کرد: پیش‌بینی می‌شود جریان اصلاحات بنا به مصالح خود و نه به نیت اینکه آقای روحانی را یک کاندیدای ایده‌آل و آرمانی بدانند و قطعا تنها به دلیل درک شرایط کنونی و اینکه حمایت از آقای روحانی می‌تواند زمینه رشد جریان اصلاحات را در آینده فراهم کند از وی حمایت کنند.

ممکن است برخی اصولگرایان روحانی را خیرالموجودین بدانند

دبیر حزب موتلفه اسلامی در خراسان رضوی با بیان اینکه جریان‌های اعتدالی طبیعتا در انتخابات پیش‌رو از آقای روحانی حمایت خواهند کرد، اضافه کرد: ممکن است بخشی از جریان‌های اصولگرا نیز وی را خیرالموجودین دانسته و به او رای دهند، اگرچنین آرایشی شکل گیرد یعنی از یک سو جریانات اصلاحات و اعتدال و بخش کوچکی از اصولگرایان از آقای روحانی حمایت کنند و در طرف مقابل سایر اصولگرایان یک کاندیدا و حامیان آقای احمدی‌نژاد نیز کاندیدای خاص خود را داشته باشند، طبیعتا در اردوگاه اصولگرایان با تعدد کاندیدا و در جبهه اصلاحات و اعتدال با کاندیدای واحد که آقای روحانی است مواجه خواهیم بود. آرین‌منش عنوان کرد: از طرفی تجربه نشان داده که ریاست جمهوری در کشور ما دو دوره‌ای بوده و مردم برای تکمیل اقدامات دولت و تحقق وعده‌هایی که دولت داده حاضر می‌شوند فرصت بیشتری به آقای روحانی بدهند، بنابراین پیش‌بینی می‌شود کفه ترازو به نفع رئیس جمهور روحانی سنگین‌تر باشد و شانس او برای ادامه ریاست جمهوری بیشتر شود. وی با اشاره به اینکه در طول مدت خدمت دولت یازدهم رضایت مردم در حوزه اقتصادی جلب نشده است، اضافه کرد: مردم نسبت به وعده‌هایی که آقای روحانی به خصوص در جهت بهبود وضعیت اقتصادی و رها شدن کشور از رکود طولانی مدت و بی‌سابقه داده است هنوز اقناع نشده‌اند. اگرچه تلاش‌هایی در زمینه باز شدن فضای سیاسی و توسعه روابط اقتصادی و تجاری صورت گرفته است و توسعه روابط سیاست خارجی و اجرای نسبی برجام امیدی را برای مردم به وجود آورده است اما هنوز مردم منتظر تحقق وعده‌های عملی رئیس جمهور در رفع مشکلات اقتصادی از جمله بیکاری و بهبود معیشت مردم و بازنشستگان هستند.

برخی جریان های ذی نفوذ از روحانی حمایت نمی کنند

این فعال سیاسی اصولگرا یادآور شد: طبیعتا اگر آقای روحانی بتواند در شش ماهه باقی مانده با توجه به بهتر شدن اوضاع صادرات نفت و افزایش درآمدهای نفتی چند اقدام عملی داشته باشد و مخصوصا در مسائل معیشتی اهتمام بیشتری به خرج دهد شانس وی برای تداوم خدمت افزایش خواهد یافت. آرین منش تاکید کرد: به عقیده من در غیر این صورت نیز رقیب خیلی جدی برای آقای روحانی در انتخابات پیش‌رو نخواهد بود اما پیش‌بینی می‌شود اگر اوضاع به همین منوال ادامه یابد نتیجه انتخابات به همان نسبت ۵۱ درصدی آراء مشابه دوره گذشته باشد و بهتر نشود. وی انسجام یکپارچه اصولگرایان را موجب مورد تهدید قرار گرفتن آقای روحانی در انتخابات آتی دانست و تصریح کرد: این انسجام می‌تواند در انتخابات پیش‌رو رئیس جمهور را مورد تهدید قرار دهد، مخصوصا اینکه کفه حمایت برخی از جریان‌های حاکم و بخش عمده‌ای از رسانه‌ها و صدا و سیما و برخی قوای سه‌گانه غیر از دولت و مجلس، در صورتی که مجلس را میانه تلقی کنیم، به نفع آقای روحانی نیست و برخی جریان‌های ذی‌نفوذ در کشور از ادامه فعالیت ریاست جمهور روحانی حمایت نمی‌کنند که می‌تواند یک تهدید برای وی تلقی شود. توده مردم، فرهیختگان و نخبگان در ماه‌های باقی مانده منتظر اقدامات عملی از سوی آقای روحانی هستند.

خبر

با حضور کارشناسان سوئیسی؛

۴ نظام مدیریت فولاد خراسان تایید شد

دنیای اقتصاد، گروه بنگاه ها- گواهی نامه های تایید نظام های مدیریت کیفیت اجرا شده در شرکت مجتمع فولاد خراسان برای یک سال دیگر مورد تایید قرار گرفت.

معاون برنامه ریزی و فناوری فولاد خراسان با اعلام این خبر گفت: در جلسه اختتامیه بازبینی نظام های مدیریت، که با حضور مدیرعامل شرکت، معاونان، مدیران، روسا و نیز سرممیز و ممیزان اعزامی از موسسه SGS سوییس در محل سالن اجتماعات برگزار شد، گواهینامه های ایزو ۹۰۰۱ (ویرایش) ۲۰۰۸، ایزو ۱۵۰۰۱ (راهنمای کیفیت آموزش) برای یک دوره سه ساله دیگر تمدید شد و گروه ممیزی همچنین گواهینامه OHSAS-۱۸۰۰۱ در زمینه ایمنی و بهداشت شغلی و گواهی نامه ایزو ۱۴۰۰۱ در زمینه محیط زیست را برای یک سال دیگر تمدید کرد.

به گفته بهروز اسماعیلی، حضور شفاف مدیران در فرایند ارزیابی از نکاتی است که مورد توجه و قدردانی تیم ممیزی قرار گرفت.

در مراسم اختتامیه فرایند ممیزی، مدیرعامل مجتمع فولاد خراسان با قدردانی از تلاش های تیم ممیزی و همکاری مدیران و کارکنان شرکت در فرایند ارزیابی، بر اهمیت رفع یافته های جزئی و تلاش برای زدودن آن ها تاکید کرد و خاطر نشان ساخت: ما باید حتی ایرادات و نقایص کوچک کارمان را هم بزرگ ببینیم و برای رفع آن ها کوشش کنیم تا به ایرادات بزرگ تبدل نشوند.

سید حسین احمدی با قدردانی از زحمات تیم ممیزی و حضور موثر کارکنان شرکت در جریان انجام ممیزی، بر پیگیری رفع زمینه های قابل بهبود و تعمیم آن در کلیه فرآیندها و بخش های مختلف شرکت فولاد تأکید کرد. به گفته حسن خواجویی، سرپرست تضمین کیفیت، نظام «مدیریت بین المللی انرژی بر اساس الزامات ایزو ۵۰۰۰۱» ازدیگر نظام های مدیریت شرکت است که امور مربوط به استقرار آن در ماه های گذشته آغاز شده است و در تاریخ های ۲۷ و ۲۸ مهرماه امسال نخستین پیش ممیزی آن توسط موسسه SGS به عمل خواهد آمد.

معاون فرهنگی ارشاد اسلامی خراسان رضوی تشریح کرد

تعداد عناوین و شمارگان کتب منتشره در شش ماهه نخست امسال

دنیای اقتصاد- معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی گفت: در ۶ ماهه نخست سال ۹۵، تعداد ۱۵۵۲ عنوان کتاب در تیراژ سه میلیون و ۸۶۰هزارو ۸۴۴ نسخه در استان به چاپ رسیده است.

یوسف امینی در گفت‌وگو با ایسنا، ادامه داد: بیشترین تعداد عنوانی که چاپ شده مربوط به مسائل دینی است که با ۳۷۶ عنوان و با ۷۰۶ هزار شمارگان به چاپ رسیده است.

وی خاطرنشان کرد: کتاب‌های حوزه ادبیات با ۳۵۱ عنوان و ۷۰۶ هزار شمارگان، کلیات با ۱۵۵ عنوان و علوم اجتماعی نیز با ۱۴۶ عنوان کتاب و عناوین دیگر از جمله کودک‌ونوجوان، ترجمه و... با کمتر از ۱۰۰ عنوان کتاب به چاپ رسیده است که به ترتیب بیشترین تعداد عنوان کتاب‌های چاپ شده استان تا کنون هستند.

معاون فرهنگی اداره کل ارشاد استان خراسان رضوی خاطرنشان کرد: تعداد کتاب‌هایی که به آن‌ها مجوز داده شده اما چاپ نشده‌اند بسیار ناچیز است. امینی عنوان کرد: کتاب‌های چاپ شده ۶ ماهه نخست امسال در مقایسه با ۶ ماهه نخست سال ۹۴ رشد چشمگیری در تعداد عناوین داشته است. اما تعداد شمارگان آن کاهش پیدا کرده است که این اتفاق نه تنها در خراسان رضوی بلکه در سراسر کشور افتاده است. وی اظهار کرد: در ۶ ماهه اول سال قبل، ۱۴۷۲ عنوان کتاب به چاپ رسید و تعداد شمارگان آن نیز چهار میلیون و ۱۳۲ هزارو ۵۹۲ بوده است.

مشاور استاندار خراسان رضوی خبر داد؛

سفر معاون اجرایی رئیس جمهور در صدر هیاتی به مشهد

دنیای اقتصاد- مشاور استاندار خراسان رضوی در امور روابط عمومی گفت: معاون اجرایی رئیس جمهور در صدر هیاتی اواسط هفته جاری به مشهد مقدس سفر می‌کند.

امیر پور مهدی با اعلام این خبر افزود: معاون اجرایی رئیس جمهور را در این سفر، دستیار ویژه رئیس جمهور، معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده، دستیار ویژه رئیس جمهوری در امور اقوام و اقلیت‌های دینی و مذهبی، معاون توسعه روستایی و مناطق محروم کشور، رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، نمایندگانی از وزارتخانه‌های کشور و فرهنگ و ارشاد و سازمان برنامه و بودجه همراهی می‌کنند.

وی اظهار کرد: در این سفر دو روزه جلسات ارزیابی تحقق تصمیمات ریاست جمهوری در سفر به استان، کارگروه زیارت و نشست با فعالان سیاسی با حضور معاون اجرایی رئیس جمهور برگزار می‌شود. مشاور استاندار خراسان رضوی در امور روابط عمومی گفت: دیدار با نماینده ولی فقیه در استان و امام جمعه مشهد، دیدار با تولیت آستان قدس رضوی نیز از دیگر برنامه های پیش بینی شده برای این هیات است.

پور مهدی ادامه داد: برگزاری جلسه اقتصاد مقاومتی و بازدید از پروژه شهر مبل هم برای معاون اجرایی رئیس جمهور در جریان این سفر در نظر گرفته شده است.

وی با بیان این که معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده با بانوان استان دیدار خواهد کرد، گفت: رئیس سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران نیز با اصحاب فرهنگ و هنر خراسان رضوی دیدار خواهد داشت.

مشاور استاندار خراسان رضوی در امور روابط عمومی تصریح کرد: حجت الاسلام علی یونسی دستیار ویژه رئیس جمهوری با علما و روحانیون و همچنین اقوام و اقلیت‌های دینی و مذهبی در استان دیدار می کند. پور مهدی افزود: دیدار روستائیان و عشایر استان با معاون توسعه روستایی و مناطق محروم کشور و همچنین دیدار نمایندگان سازمان برنامه و بودجه با فعالان اقتصادی خراسان رضوی از دیگر برنامه‌های این هیات در مشهد مقدس است.

یادداشت

جرم‌انگاری فرار مالیاتی در اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم

سعید کمالی *

جرم‌انگاری فرایندی است که به موجب آن قانون گذار فعل یا ترک فعلی را ممنوع و برای آن ضمانت اجرایی کیفری وضع می‌کند؛ جرم‌انگاری مالیاتی امری مثبت، سازنده و در عین‌حال بازدارنده است که در نظام‌های مالیاتی اکثر کشورها به کار گرفته می‌شود؛ یکی از مهمترین تحولات ایجادشده در اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم (ق.م.م) مصوب ۳۱ تیر ۱۳۹۴ جرم‌انگاری فرار مالیاتی است؛ هرگونه تلاش قانونی یا غیرقانونی برای عدم پرداخت یا کمتر پرداخت کردن مالیات، فرار مالیاتی نامیده می‌شود؛ در قوانین و مقررات مالیاتی قبل از این اصلاحیه تخلفات مالیاتی، تنها ضمانت اجرای حقوقی مانند تعلق جرایم نقدی داشت اما در اصلاحیه جدید قانون با جرم‌انگاری فرار مالیاتی، علاوه بر جرائم نقدی و جبران خسارت، فرار مالیاتی جرم شناخته‌شده و از ماده ۲۷۴ تا ۲۷۹ به این موضوع اختصاص داده شده است.

جرایم مالیاتی عبارتند از:

الف- تنظیم دفاتر، اسناد و مدارک خلاف واقع و استناد به آن

ب- اختفای فعالیت اقتصادی و کتمان درآمد حاصل از آن

پ- ممانعت از دسترسی مأموران مالیاتی به اطلاعات مالیاتی و اقتصادی خود یا اشخاص ثالث در اجرای ماده (۱۸۱) ق.م.م و امتناع از انجام تکالیف قانونی مبنی بر ارسال اطلاعات مالی موضوع مواد (۱۶۹) و (۱۶۹ مکرر) به سازمان امور مالیاتی کشور و وارد کردن زیان به دولت با این اقدام

ت- عدم انجام تکالیف قانونی مربوط به مالیات‌های مستقیم و مالیات بر ارزش افزوده در رابطه با وصول یا کسر مالیات مؤدیان دیگر و ایصال آن به سازمان امور مالیاتی در مواعد قانونی تعیین شده

ث- تنظیم معاملات و قراردادهای خود به نام دیگران، یا معاملات و قراردادهای مؤدیان دیگر به نام خود برخلاف واقع

ج- خودداری از انجام تکالیف قانونی درخصوص تنظیم و تسلیم اظهارنامه مالیاتی حاوی اطلاعات درآمدی و هزینه‌ها در سه سال متوالی

چ- استفاده از کارت بازرگانی اشخاص دیگر به منظور فرار مالیاتی

مرتکبان جرایم مالیاتی حسب مورد، به مجازات‌های درجه ۶ محکوم می‌شوند که عبارتست از: حبس بیش از ۶ ماه تا دو سال، جزای نقدی بیش از ۲۰ تا ۸۰ میلیون ریال، شلاق از ۳۱ تا ۷۴ ضربه، محرومیت از حقوق اجتماعی بیش از ۶ ماه تا پنج سال و انتشار حکم قطعی در رسانه‌ها

با توجه به ماده یک ق.م.م اشخاص اعم از حقیقی یا حقوقی مشمول پرداخت مالیات هستند؛ در مسئولیت کیفری اصل بر مسئولیت شخص حقیقی است و شخص حقوقی در صورتی دارای مسئولیت کیفری است که نماینده قانونی شخص حقوقی به نام یا در راستای منافع آن مرتکب جرمی شود. درصورتی که شخص حقوقی براساس ماده (۱۴۳) ق.م.ا مسئول شناخته شود، با توجه به شدت جرم ارتکابی و نتایج زیان‌بار آن به انحلال شخص حقوقی، مصادره کل اموال یا ... محکوم می‌شود. طبق ماده ۲۷۵ ق.م.م چنانچه مرتکب هریک از جرایم مالیاتی شخص حقوقی باشد، برای مدت ۶ ماه تا دو سال به یکی از مجازات‌های «ممنوعیت از یک یا چند فعالیت شغلی» یا «ممنوعیت از اصدار برخی از اسناد تجاری» محکوم می‌شود. مسئولیت کیفری شخص حقوقی مانع از مسئولیت کیفری شخص حقیقی مرتکب جرم نیست.

چنانچه هریک از حسابداران، حسابرسان و همچنین مؤسسات حسابرسی، مأموران مالیاتی و کارکنان بانک‌ها و مؤسسات مالی و اعتباری در ارتکاب جرم مالیاتی معاونت یا تخلفات صورت‌گرفته را گزارش نکنند، به حداقل مجازات مباشر جرم محکوم می‌شوند.

علاوه بر مجازات‌های مقرر در مواد ۲۷۴ تا ۲۷۶ ق.م.م مرتکب یا مرتکبان جرائم مالیاتی، مسئول پرداخت اصل مالیات و جریمه‌های متعلق قانونی که تا مهلت مقرر در ماده ۱۵۷ این قانون مطالبه نشده باشد و همچنین ضرر و زیان وارده به دولت با حکم مراجع صالح قضائی هستند؛ ضمنا با توجه به اینکه ممکن است در نتیجه اقدامات مجرمانه ازجمله اختفای فعالیت اقتصادی یا کتمان درآمد یا سایر جرایم مالیاتی، رسیدگی و تشخیص مالیات، مشمول مرور زمان مالیاتی شود، لذا در این صورت موضوع از طریق مراجع قضایی پیگیری و اگرچه مهلت مقرر در ماده ۱۵۷ ق.م.م منقضی شده باشد، ضرر و زیان وارده به دولت مطالبه خواهد شد. با توجه به ایجاد پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مؤدیان شامل موارد نظیر اطلاعات مالی، پولی و اعتباری، معاملاتی، سرمایه‌ای و ملکی اشخاص حقیقی و حقوقی در سازمان امور مالیاتی کشور به حکم قانون، به منظور اطمینان‌دهی به اشخاص و ذی‌نفعان در مورد عدم استفاده غیرمجاز از اطلاعات در اختیار سازمان امور مالیاتی، طبق ماده ۲۷۹ هرگونه دسترسی غیرمجاز و سوءاستفاده از اطلاعات ثبت‌شده در پایگاه اطلاعات هویتی، عملکردی و دارایی مؤدیان مالیاتی موضوع ماده (۱۶۹ مکرر) این قانون در خصوص مسائلی غیر از فرآیند تشخیص و وصول درآمدهای مالیاتی یا افشای اطلاعات مزبور جرم است و مرتکب علاوه بر انفصال از خدمات دولتی و عمومی از دو تا پنج سال، به مجازات بیش از ۶ ماه تا دو سال حبس محکوم می‌شود؛ سایر مجازات‌های قانونی مربوط به این ماده با اقامه دعوی توسط ذی‌نفعان و به تشخیص مراجع قانونی ذی‌صلاح تعیین می‌شود؛ ضمنا چنانچه برای عمل ارتکابی در سایر قوانین مجازاتی تعیین شده باشد به همان مجازات محکوم می‌شود در غیر این صورت علاوه بر لغو امتیاز، مرتکب به جزای نقدی معادل حقوق تضییع‌شده و نیز جبران زیان وارده با مطالبه ذی‌نفع محکوم می‌شود. با توجه به تبصره ذیل ماده ۳۶ ق.م.ا انتشار حکم محکومیت قطعی جرائم مالیاتی که میزان مال موضوع جرم ارتکابی، یک میلیارد ریال یا بیش از آن باشد در رسانه ملی یا یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار الزامی است؛ ضمنا طبق ماده ۲۷۸ ق.م.م به منظور فراهم آوردن امکان اجرای قانون، رئیس قوه قضائیه بنا به درخواست رئیس سازمان امور مالیاتی کشور در هر یک از استان‌ها و مناطقی که مقتضی بداند، دادسرا و دادگاه ویژه مالیاتی تشکیل می‌دهد؛ از سال آینده و با اجرای قانون جدید مالیات‌های مستقیم، پس از تأیید فرار مالیاتی و طرح در مراجع ذی‌ربط و اقامه دعوی در قوه قضاییه، با حکم این قوه، برخورد با خاطیان صورت می‌گیرد. با توجه به جرم‌انگاری فرار مالیاتی در اصلاحیه قانون مالیات‌های مستقیم و اجرای این قانون از ابتدای سال ۱۳۹۵، امکان لازم جهت مقابله با فرار مالیاتی فراهم شده است.

ق.م.م= قانون مالیات‌های مستقیم

ق.م.ا= قانون مجازات اسلامی

*** کارشناس و پژوهشگر حوزه مالیات**

«دنیای اقتصاد» از اجرای طرح تشدید مبارزه با لوازم خانگی قاچاق گزارش می‌دهد؛

به سوی بازار پاک

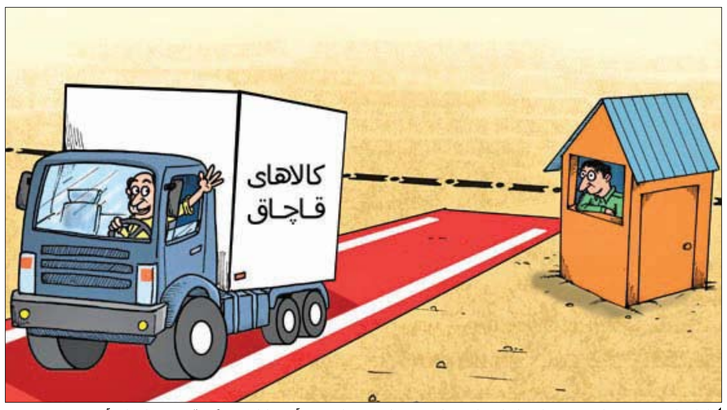

از ابتدای مهر ماه برای حمایت از تولیدات داخل، طرحی سراسری برای جمع‌آوری لوازم خانگی قاچاق به اجرا درآمد

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- عمیق‌تر شدن رکود حاکم بر بازار در سال‌های اخیر در کنار مشکلاتی که برای تمام صنایع ایجاد کرده، صنعت لوازم خانگی کشور را نیز با مشکلات جدی درگیر کرده و این مشکلات تا آنجا پیش رفته که هر از گاهی خبری از گوشه و کنار مبنی بر تعدیل نیرو، ورشکستگی و حتی تعطیلی برندهای معروف این صنعت در داخل به گوش می‌رسد.

مدت‌هاست که تولیدکنندگان داخلی لوازم خانگی کشور از عرصه رقابت در بازارهای جهانی جا مانده‌اند و حتی در برخی موارد در بازارهای داخلی هم حرفی برای گفتن ندارند؛ اگرچه عوامل مختلفی در شدت گرفتن مشکلات در صنعت لوازم خانگی و به تبع آن بحرانی شدن وضعیت برندهای این صنعت نقش دارند اما یکی از مهم‌ترین مسائل در این زمینه قاچاق لوازم خانگی و عرضه کالاهایی است که از مبادی غیررسمی وارد کشور می‌شود و همین امر باعث شده دولت اخیرا سیاستی را برای تشدید نظارت‌ها بر بازار در پیش بگیرد و در صدد جمع‌آوری کالاهای قاچاق از بازار لوازم خانگی برآید. در همین راستا و برای حمایت از تولیدات داخل، طرحی سراسری از ابتدای مهر ماه در تمام نقاط کشور به اجرا درآمد که در فاز اول، به آموزش و اطلاع‌رسانی فروشندگان لوازم خانگی اختصاص داشت تا در مهلت مقرر تکلیف اجناس مشکوک به قاچاق خود را مشخص کنند زیرا در غیر این صورت، زمانی که طرح مذکور وارد فاز برخوردهای قهری شود، با متخلفان برخورد خواهد شد و ظاهرا دیگر خبری از مدارا نیست؛ اجرای این طرح هم مانند هر طرح دیگری با واکنش‌هایی از سوی موافقان و مخالفان همراه بود؛ برخی منتقدان معتقد هستند اجرای آن شوک‌هایی به بازار وارد می‌کند و افزایش قیمت، نایاب شدن برخی برندهای برتر خارجی و ... را به دنبال خواهد داشت اما در مقابل مدافعان طرح بر این باورند اگرچه خالی شدن بازار از کالاهای قاچاق شوکی را به همراه خواهد داشت و هضم شرایط فعلی ممکن است تا حدودی زمان‌بر باشد اما زمانی که افزایش نظارت‌ها مانع از ورود و عرضه لوازم خانگی قاچاق به داخل کشور شود، مشتریان واقعی اجناس خارجی و طرفداران برندها باید بعد از لحاظ شدن هزینه‌هایی از قبیل گمرک، مالیات بر ارزش افزوده و سایر حقوق دولتی، بهای واقعی کالای مورد نظر را پرداخت کنند و این نکته مثبتی است. یادآوری این نکته هم خالی از لطف نیست که بدون تردید تولیدکنندگان داخلی باید از فرصت ایجاد شده برای آن‌ها حداکثر استفاده را ببرند و نیز در جهت ارتقای کیفیت محصولات و جلب اعتماد مشتریان ابتدا در بازار داخل و سپس در بازارهای بین‌المللی گام بردارند. «دنیای اقتصاد» در این گزارش سراغ متولیان اجرای این طرح در خراسان رضوی رفته است تا در جریان چند و چون اجرای آن قرار گیرد؛ اگرچه معاون بازرسی و نظارت سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی برای برخوردهای قهری و جمع‌آوری لوازم خانگی قاچاق از سطح بازار زمان دقیقی را ذکر نمی‌کند اما رئیس اتحادیه صنف فروشندگان لوازم خانگی مشهد احتمال اجرایی شدن فاز سوم طرح جمع‌آوری لوازم خانگی قاچاق را از اول آبان ماه می‌داند و با این حال تأکید می‌کند که فاز سوم پس از دو مرحله اطلاع‌رسانی و شناسایی انجام خواهد شد.

■ اجرای طرح در ۳ مرحله

معاون بازرسی و نظارت سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با اشاره به اینکه پیش از این هم با عرضه کالای قاچاق برخورد شده است، در این باره به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: در هر مقطعی برخورد با عرضه یک کالای خاص قاچاق در دستور کار قرار می‌گیرد به طوری که پیش از این برخورد با البسه دست دوم، لوازم آرایشی و بهداشتی و ... صورت گرفته است. علی باخرد با بیان اینکه طرح جمع‌آوری لوازم خانگی قاچاق در سه مرحله اطلاع‌رسانی، شناسایی و برخورد اجرا می‌شود، خاطرنشان می‌کند: مرحله شناسایی طرح بخش‌های مختلفی از جمله شناسایی مناطق آلوده، بازارهای عمده و برندهایی که بیشتر توزیع می‌شوند را شامل می‌شود؛ مراحل اطلاع‌رسانی و شناسایی به صورت همزمان انجام می‌شود.

باخرد: اگر برندها غیرواقعی باشند و نمایندگی معتبر در داخل نداشته باشند، محلی از اعراب ندارند و باید جمع شوند اما درباره برندهای معروف و برتر، کمیسیون مبارزه با قاچاق کالای کشور با هماهنگی وزارت صنعت و سایر دستگاه‌های مربوطه از شرکت‌های معتبر تعهد گرفته که بلافاصله نسبت به واردات کالا به صورت رسمی اقدام کنند

معاون بازرسی و نظارت سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با اشاره به اینکه در مرحله اطلاع‌رسانی به واحدهای صنفی اعلام کرده‌ایم که لوازم خانگی برای عرضه باید چه مشخصاتی داشته باشند، تصریح می‌کند: علاوه بر این بر اساس قانون هم لوازم خانگی مانند تمام اقلام و کالاها باید ضمانت‌نامه معتبر و فاکتور فروش داشته باشد؛ در این مرحله با کمک اتحادیه صنف فروشندگان لوازم خانگی اظهارنامه‌هایی در مدت معین در اختیار واحدهای صنفی قرار گرفته تا میزان موجودی کالای خود را که ظن قاچاق ندارد و بی‌پایه و اساس است، به اتحادیه اعلام کنند؛ تعداد اجناس مشکوک به قاچاق یک فروشگاه هنگام مراجعه بازرسان نباید از اجناس اعلام شده در این اظهارنامه بیشتر باشد زیرا افزایش تعداد نشان‌دهنده این است که واحد صنفی اخیرا کالای مشکوک به قاچاق را خریداری کرده است. وی ادامه می‌دهد: در مرحله سوم با همکاری بازرسان اتحادیه و سازمان صنعت در مراجعه به مراکز خرده‌فروشی و عمده‌فروشی با کالاهای قاچاق برخورد صورت می‌گیرد و برای فروشگاهی که بر خلاف اظهارنامه خود کالای مشکوک به قاچاق داشته باشد، پرونده تعزیراتی تشکیل خواهد شد.

■ وعده برندهای معتبر برای تأمین نیاز بازار

معاون بازرسی و نظارت سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی در خصوص احتمال افزایش قیمت و نایاب شدن برندهای معتبر در بازار با اجرای این طرح، اینطور پاسخ می‌دهد: اگر برندها غیرواقعی باشند و نمایندگی معتبر در داخل نداشته باشند، محلی از اعراب ندارند و باید جمع شوند اما درباره برندهای معروف و برتر، کمیسیون مبارزه با قاچاق کالای کشور با هماهنگی وزارت صنعت و سایر دستگاه‌های مربوطه از شرکت‌های معتبر تعهد گرفته که بلافاصله نسبت به واردات کالا به صورت رسمی اقدام کنند و تمام شرکت‌های معتبر نیز در این زمینه وعده همکاری داده‌اند بنابراین با اجرای این تعهد احتمال کم‌یاب شدن برندهای برتر کم است.

باخرد این نکته را نیز یادآور می‌شود: فرض کنیم برندی در مرحله تشدید برخورد کالاهای خود را در انبار نگهداری و از تزریق آن‌ها به بازار خودداری کند، به جرم احتکار و امتناع از عرضه با آن برخورد خواهد شد.

وی به این نکته هم اشاره می‌کند که اگر با اجرای این طرح قیمت کالایی افزایش یابد، نشان می‌دهد این کالا قاچاق است زیرا افزایش قیمت، ناشی از نایابی کالاست؛ افزایش قیمت باعث می‌شود مشتری کالاهای قاچاق کمتر شود و در واقع یکی از اهداف مبارزه با کالای قاچاق افزایش ریسک خرید و فروش این نوع کالا و نیز افزایش قیمت آن است که به تبع آن تعداد مشتریان کاهش می‌یابد؛ در خصوص برندهای داخلی، راهکار حمایت از تولیدات داخل است زیرا در حال حاضر واحدهای داخلی با بخشی از ظرفیت خود فعالیت می‌کنند و اگر بازاری برای آن‌ها وجود داشته باشد امکان افزایش ظرفیت را دارند.

معاون بازرسی و نظارت سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی در خصوص عدم ارائه فاکتور فروش از سوی واحدهای صنفی اینطور می‌گوید: یکی از دلایل عدم ارائه فاکتور بی‌نشانه و بی‌ریشه بودن کالاست و فاکتور فروش یکی از مسائلی است که در بازرسی‌ها مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

■ عرضه کالاهای معتبر در واحدهای عضو اتحادیه

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان لوازم خانگی مشهد هم در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» با اشاره به افزایش حجم کالاهای قاچاق در بازار و ورود آن‌ها از حاشیه‌ها، اظهار می‌کند: در واحدهای صنفی که پروانه معتبر دارند و عضو اتحادیه هستند، کالای قاچاق مشهود نیست و اعضای این اتحادیه کالاهای باکیفیت ایرانی یا کالاهای وارداتی معتبر عرضه می‌کنند؛ حدود ۱۳۰۰ فروشگاه لوازم خانگی در مشهد فعالیت دارند که از این تعداد ۹۴۸ فروشگاه عضو رسمی اتحادیه هستند و بقیه فروشگاه‌ها از سایر اصناف پروانه دارند و فعالیت آن‌ها تداخل‌هایی دارد و اقدام به فروش لوازم خانگی هم می‌کنند که این تداخل در تمام اصناف طبیعی است.

مجید کسائیان نائینی با بیان اینکه طرح مبارزه با کالای قاچاق که از دو سال پیش در دستور کار دولت قرار گرفته، از دو ماه پیش با کمک سازمان صنعت و پلیس مبارزه با کالای قاچاق در حال اجراست، خاطرنشان می‌کند: در این طرح با فروشندگان لوازم خانگی قاچاق با قاطعیت تمام برخورد می‌شود.

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان لوازم خانگی مشهد ادامه می‌دهد: برای فروشگاه‌هایی که عضو اتحادیه هستند و کالاهایی از قبل دارند که مشکوک به قاچاق است، با همکاری سازمان صنعت فرم خوداظهاری تهیه شد که در این فرم این کالاها به اتحادیه اعلام می‌شود و مدت زمان معینی برای تعیین تکلیف آن‌ها در نظر گرفته شده است.

کسائیان نائینی با اشاره به اینکه این طرح در حال حاضر در مرحله فرهنگ‌سازی است، تصریح می‌کند: اجرای این مرحله از اول مهر ماه آغاز شده و هدف این طرح، احیای تولید ملی و تحقق اقتصاد مقاومتی است.

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان لوازم خانگی مشهد ادامه می‌دهد: بعد از مرحله فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی، با فروشگاه‌هایی که اقدام به عرضه کالای قاچاق می‌کنند، شدیدا برخورد می‌شود و علاوه بر ضبط کالای قاچاق، معادل قیمت آن جریمه خواهند شد.

کسائیان نائینی در پاسخ به سؤالی در خصوص آمار میزان لوازم خانگی قاچاق موجود در بازار هم اینطور می‌گوید: چنین آماری در دست نیست؛ نمی‌توانیم آمار تهیه کنیم زیرا در بازرسی‌هایی که از فروشگاه‌های عضو اتحادیه داشتیم و داریم، کالای قاچاقی مشاهده نشده است! فروشگاه‌هایی که پروانه کسب معتبر دارند، کالای قاچاق عرضه نمی‌کنند.

■ ناآگاهی علت خرید کالای قاچاق

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان لوازم خانگی مشهد علت خرید کالای قاچاق توسط فروشندگان را ناآگاهی می‌داند و عنوان می‌کند: از طرفی هم گاهی واحد صنفی به اعتبار طرف مقابل کالایی را خریداری می‌کنند که در بازرسی مشخص می‌شود، این کالا در سایت گمرک ثبت نشده است؛ نمی‌توان گفت فروشنده مبادرت به فروش کالای قاچاق کرده و این امر ناشی از بی‌اطلاعی آن‌هاست؛ چگونگی ورود این کالا بدون ثبت در سایت گمرک به مراتب بالاتر برمی‌گردد و باید آن‌ها پیگیری کنند.

کسائیان نائینی معتقد است: طرح خوداظهاری، خدمتی به واحدهای عضو اتحادیه است تا این واحدهای صنفی با آغاز مرحله تشدید برخوردها متضرر نشوند؛ در این طرح تمام جوانب برای جلوگیری از متضرر شدن مصرف‌کنندگان و فروشندگان در نظر گرفته شده است.

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان لوازم خانگی مشهد در پاسخ به سؤالی در خصوص افزایش قیمت کالاها با اجرای این طرح، اینطور می‌گوید: زمزمه‌هایی از گرانی کالاهای خارجی داشته‌ایم اما تاکنون لیست قیمت رسمی از سوی توزیع‌کنندگان مبدأ به ما ارائه نشده است و این زمزمه‌ها را بر مبنای شایعاتی از سوی فروشندگانی می‌دانیم که در حاشیه اقدام به فروش غیررسمی لوازم خانگی می‌کنند.

کسائیان نائینی به این نکته هم اشاره می‌کند که اگر مردم با افزایش قیمت مواجه شدند، می‌توانند موارد تخلف را از طریق شماره تلفن ۳۸۵۳۷۷۳۶ و ۳۸۵۳۷۷۳۷ به اتحادیه اطلاع دهند تا با این فروشندگان برخورد شود. وی می‌افزاید: پس از بررسی اگر گران‌فروشی رخ داده باشد، برای متخلفان پرونده تعزیراتی تشکیل خواهد شد؛ بازرسی‌های اتحادیه برای جلوگیری از افزایش قیمت و تخلفات این چنینی است.

■ ضرورت اجتناب از خرید بدون فاکتور

رئیس اتحادیه صنف فروشندگان لوازم خانگی مشهد در خصوص نحوه شناسایی کالاهای قاچاق تصریح می‌کند: کالاهایی که گارانتی معتبر دارند، قاچاق نیستند؛ خریداران می‌توانند با استفاده از این برگ گارانتی درباره قاچاق بودن یا نبودن لوازم خانگی از اتحادیه استعلام بگیرند.

وی با بیان اینکه عدم ارائه فاکتور فروش توسط فروشندگان به خریداران می‌تواند به دلیل قاچاق بودن کالا باشد، خاطرنشان می‌کند: اما با توجه به رکود موجود در بازار، ممکن است عدم صدور فاکتور به دلیل فرار مالیاتی باشد با این حال از خریداران تقاضا داریم از خرید کالاهای بدون فاکتور خودداری کنند و در صورتی که فروشنده از صدور فاکتور امتناع می‌کند، خریداران این موارد را هم به اتحادیه اطلاع دهند.

■ بسیج تمام دستگاه‌های متولی

مدیرکل تعزیرات حکومتی خراسان رضوی هم با اشاره به آغاز اجرای طرح سراسری مبارزه با قاچاق لوازم خانگی در سطح عرضه از ابتدای مهر ماه، می‌گوید: این طرح با بسیج تمام سازمان‌ها و دستگاه‌های متولی از جمله سازمان تعزیرات حکومتی، کمیسیون مبارزه با قاچاق کالا، سازمان صنعت، سازمان استاندارد، اتاق اصناف و ... با هدف حمایت از تولیدات داخلی و اشتغال‌زایی به اجرا درآمده است.

حمیدرضا کریم با بیان اینکه در این طرح تمام کالاهای بدون برگ سبز از سطح بازار جمع‌آوری خواهد شد، اظهار می‌کند: هدف سازمان تعزیرات در مرحله اول پیشگیری است نه درگیری زیرا معتقدیم خودنظارتی اثربخش‌تر از نظارت اجرایی است بنابراین انتظار داریم فروشندگان با رعایت قوانین و مقررات حریم صنفی خود را پاس بدارند اما چنانچه از سوی یک صنف یا فروشنده در حقوق مردم و دولت اجحافی صورت گیرد، برخورد قانونی اجتناب‌ناپذیر است و در عین حال که به ترویج فرهنگ خودنظارتی در صنوف اعتقاد داریم، اما در راستای دفاع از حقوق شهروندی وظایفی داریم و هیچ صنفی نمی‌تواند بدون توجه به سیاست‌های دولت و به صورت جزیره‌ای عمل کنند و همه باید تابع قانون باشند.

کسائیان: هدف طرح مبارزه با کالای قاچاق احیای تولید ملی و تحقق اقتصاد مقاومتی است؛ بعد از مرحله فرهنگ‌سازی و اطلاع‌رسانی، با فروشگاه‌هایی که اقدام به عرضه کالای قاچاق می‌کنند، شدیدا برخورد می‌شود و علاوه بر ضبط کالای قاچاق، معادل قیمت آن جریمه خواهند شد

مدیرکل تعزیرات حکومتی خراسان رضوی ادامه می‌دهد: آموزش را سرلوحه کار خود قرار داده‌ایم و طرح تشدید مبارزه با لوازم خانگی قاچاق را با آموزش اصناف آغاز کردیم و پس از آن اقدام به جمع‌آوری کالاهای قاچاق از سطح بازار می‌کنیم؛ در مرحله آموزش و اطلاع‌رسانی با هماهنگی تمام دستگاه‌های متولی از فروشندگان خواستیم برگ سبز و اسناد و مدارک مثبته گمرکی کالاهای خارجی خود را بررسی کنند؛ چنانچه مدارک این کالاها درست باشد، این کالاها قاچاق نیست و مشکلی وجود ندارد اما اگر این کالاها فاقد اوراق مثبته گمرکی است باید فروشندگان در بازه زمانی که برای مرحله آموزشی طرح در نظر گرفته شده، تکلیف آن‌ها را روشن کنند زیرا در غیر این صورت گرفتار روند تشکیل پرونده قضایی به دلیل عرضه کالای قاچاق خواهند شد. کریم به این نکته هم اشاره می‌کند که طبق ماده سه و چهار قانون حمایت از مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان و نیز ماده ۵۸ قانون نظام صنفی هر گونه کالای سرمایه خارجی باید با معرفی نماینده رسمی و ارائه گارانتی معتبر به مصرف‌کننده عرضه شود.

کریم: هدف سازمان تعزیرات در مرحله اول پیشگیری است نه درگیری زیرا معتقدیم خودنظارتی اثربخش‌تر از نظارت اجرایی است بنابراین انتظار داریم فروشندگان با رعایت قوانین و مقررات حریم صنفی خود را پاس بدارند اما چنانچه از سوی یک صنف یا فروشنده در حقوق مردم و دولت اجحافی صورت گیرد، برخورد قانونی اجتناب‌ناپذیر است

■ اولویت برخورد با شبکه‌های سازمان‌یافته

مدیرکل تعزیرات حکومتی خراسان رضوی با اشاره به اینکه اجرای این طرح سه ماهه است، عنوان می‌کند: بنابراین فرصت کافی برای اطلاع‌رسانی، آموزش و حتی برخورد قهری وجود دارد؛ در اجرای طرح ابزار قانونی در اختیار مجریان است و از طرفی طبق قانون هم اجازه این برخورد به مجریان داده شده با این حال کار را با اطلاع‌رسانی و آموزش به صورت همزمان آغاز کرده‌ایم اگرچه نیازی به این کار هم نیست زیرا فروش کالای قاچاق جرم مشهود است و باید با متخلفان برخورد شود اما هدف ما درگیری نیست بلکه هدف پیشگیری و بازدارندگی است. کریم این مطلب را هم یادآور می‌شود: اولویت مهم ما در مرحله اجرایی برخورد با شبکه‌های سازمان‌یافته و انبارهای دپوی کالاهای قاچاق است؛ با توجه به قیمت کالا مجازات بر مبنای قیمت تعیین خواهد شد.

دیدگاه

موانع توسعه برند

احمد اثنی عشری*

برند شدن یکی از عوامل موفقیت سازمان‌ها در رشته فعالیت آنها است و برند ماندن کار دشواری است که باید مدیران بنگاه‌های اقتصادی به آن توجه جدی داشته باشند؛ متاسفانه برخی مدیران بنگاه‌های اقتصادی از اهمیت برند غفلت داشته و کیفیت کالای خود را الزاماً به معنای ابزار باقی ماندن در بازار می‌دانند و بر این گمانند که کیفیت به تنهایی می‌تواند نقطه قوت آن‌ها باشد و این کیفیت را باید مشتری درک کند؛ حال آنکه ممکن است مشتری به طور تصادفی به کالای آن‌ها دسترسی پیدا کند و کالا در بین انتخاب‌های او نباشد و این زمان زیادی را برای انتظار برند شدن نیاز دارد؛ لذا علاوه بر کیفیت باید موازین زیبایی شناسی در محصول نیز رعایت شود؛ اولین انتخاب مشتری انتخاب چشمی است و آنچه که چشم او را نوازش می‌دهد و از دیدن آن احساس خوشایندی داشته، پیدا می‌کند؛ کم توجهی به موازین زیبایی‌شناسی و رعایت نکردن اصول بسته‌بندی و تدارک بسته‌بندی مشتری‌پسند در توسعه برند و جا افتادن آن نقش بی‌بدیلی دارد.

برخی تولیدکنندگان گمان می‌برند سلیقه آنها صرفاً سلیقه مشتری است حال آنکه سلیقه مشتری بر سلیقه تولید کننده برتری دارد؛ توجه به سبک و فرهنگ خرید مردم و تمایلات درونی آنها در هنگام خرید کمتر مورد توجه جدی قرار می‌گیرد.

از اصول مهم در توسعه برندینگ بعد از برند شدن، برند باقی ماندن است؛ برای این کار لازم است شرکت‌ها اقدام به تدوین استراتژی‌های مرتبط با بازار خود کرده و نقشه راه و استراتژی خود را تهیه کنند؛ در تدوین استراتژی به فرصت‌ها و تهدیدها، امکانات و محدودیت‌ها توجه می‌شود و مدیران برندها باید بدانند همواره لازم است قابلیت‌های جدید و امکانات مناسب برای تاثیرگذاری بر مشتری را در حفظ برند خود در اختیار داشته باشند.

در فرایند توسعه مدیریت برند بعد از تشخیص و جذب از نکات مهم تقویت وفاداری برند و حمایت از وفاداری برند است که مدیران برند باید برای آن‌ها برنامه داشته باشند.

نکاتی که در بالا اشاره شد برخی از جنبه‌هایی است که باید توسط مدیران برند به آن‌ها توجه شود اما برندها در بستر ملی با کمک دولت‌ها رشد می‌کنند، حال آنکه در شرایط کشورمان برخی موانع از قبیل نام گذاری برند، ثبت برند، تبلیغات رسانه‌ای و نظایر آن نیز وجود دارد که می‌تواند عامل ضد توسعه برای برندهای برتر و تقویت آن‌ها باشد.

***نایب رئیس هیأت رئیسه انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی**

خبر

در نیمه نخست سال جاری صورت گرفت؛

رفع تصرف ۱۰۰ هکتار زمین دولتی در خراسان رضوی

ایرنا- مدیر املاک و حقوقی اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی گفت: ۱۰۰ هکتار زمین دولتی در شش ماهه نخست سال جاری در استان رفع تصرف شد.

محمدرضا باغستانی اظهار کرد: از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۸۹ زمین ارزش افزوده بالایی داشت لذا برای تصرف اراضی در کشور هجمه سنگینی شد اما در سه سال اخیر به دلیل کاهش قیمت زمین و رغبت مردم برای ساخت‌وساز، زمین‌خواری نیز کاهش یافته است. وی با بیان اینکه حضور یگان حفاظت سازمان زمین و مسکن استان و بهره‌گیری از ۳۹ نیروی انسانی آن به عنوان ضابط قضایی به روند حفاظت از زمین‌ها شتاب زیادی بخشیده است، افزود: شورای حفظ حقوق بیت‌المال نیز موارد مربوط به زمین‌خواری را با دقت پیگیری کرده و روند رسیدگی به تصرفات سرعت بیشتری یافته است.

باغستانی گفت: با همت بخش حقوقی این مدیریت طی دو ماه اخیر کل پرونده‌های قدیمی مربوط به تصرف اراضی بازنگری و به‌روزرسانی شده و رفع تصرف اراضی در حال انجام است؛ همچنین با راه‌اندازی سه شعبه اختصاصی ویژه رسیدگی به پرونده‌های زمین‌خواری در استان، روند رسیدگی به این پرونده‌ها سرعت بیشتری یافته است.

■ تشکیل ۸۸ پرونده حقوقی از ابتدای سال

مدیر املاک و حقوقی اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی خاطرنشان کرد: در شش ماهه نخست امسال ۸۸ پرونده حقوقی برای متصرفان زمین در خراسان رضوی تشکیل و در مجموع تاکنون برای پرونده‌های تصرف اراضی، ۱۱۵ رای به نفع دولت صادر شده است. باغستانی با بیان اینکه این نهاد متولی واگذاری زمین به دستگاه‌های دولتی در قالب کاربری‌های مختلف است، گفت: در شش ماهه نخست امسال ۲۶ هزار مترمربع زمین با کاربری‌های گوناگون به بخش‌های بهداشتی، آموزشی، ورزشی و شهری واگذار شده است. وی با بیان اینکه تنها واگذاری زمین به صورت انفرادی از سوی این نهاد در سال‌های اخیر مربوط به پروژه مسکن مهر بوده است، افزود: با بهره‌گیری از برخی نرم‌افزارها و سامانه‌ها، تمام اراضی دولت شامل زمین‌های واگذار شده یا باقی مانده به صورت الکترونیکی در بانک زمین و به روش قدیم در دفاتر، ثبت شده است. مدیر املاک و حقوقی اداره کل راه و شهرسازی خراسان رضوی بیان کرد: متولیان زمین در استان شامل اداره کل راه و شهرسازی، اداره کل منابع طبیعی و سازمان جهاد کشاورزی است که هر یک با بهره‌گیری از یگان‌های حفاظت خود از زمین‌های تحت کنترلشان بازدید می کنند. باغستانی تصریح کرد: بهتر است گروهی از یگان‌های حفاظت کل مجموعه‌های متولی زمین در خراسان رضوی تشکیل و سرکشی‌ها به اراضی در قالب یک گروه، یکپارچه‌سازی شود تا بازده کار افزایش یابد.

یادداشت

گوته؛ زورقی در اقیانوس شعر حافظ

کیوان ساکت*

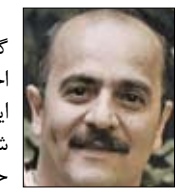

موسیقی ایرانی در طول ادوار گذشته به دلیل شرایط خاص اجتماعی، سیاسی و محیطی که در ایران حاکم بوده کمتر از ادبیات و شعر گسترش پیدا کرده است. در حقیقت پر بی‌راه نگفته‌ایم اگر بگوییم که موسیقی ایرانی در طول تاریخ (به‌جز در پاره‌ای از دوران) بسیار مورد بی‌مهری و کم‌توجهی حاکمان قرار گرفته و در عوض شعر و ادبیات تفوق بیشتری نسبت به موسیقی داشته است، به همین خاطر بسیاری از فرم‌ها و قالب‌های موسیقی ایرانی ساختار و ساختمان خودشان را از قالب‌های ادبی به عاریت گرفته‌اند و ساختار این موسیقی در گذشت زمان طوری تکوین یافت که اجراهای موفق آن به ویژه در تک نوازی ها (که یکی از اصلی‌ترین شکل‌های اجرای موسیقی ایرانی است) باید براساس افاعیل کلام پارسی باشد، یعنی به استثناء چهار مضراب‌ها و ضربی‌ها، هر بخشی از موسیقی را که جدا و مستقلا گوش کنیم بایستی بتوان واژه‌ای روی آن استوار کرد. هرچند روی پاره ای از چهارمضراب‌ها هم می‌توان شعری سرود که زیبا باشد. به همین خاطر موسیقی ایرانی از دیرباز به همراه شعر اجرا می‌شده و شعر بزرگانی چون سعدی، حافظ، خیام و مولانا بسیار مورد توجه آهنگسازان و نوازندگان بوده و هست که یکی از دلایل مهم آن نیز این است که شعر این چند گوینده ی بزرگ زبان پارسی محدود به مکان و زمان خاصی نیست. در این میان شعر حافظ به گفته تمام بزرگان جهان، کلامی آسمانی و مانند منشور چندوجهی است و هرکس با هر عقیده و طرز تفکری می‌تواند رای و نظر دلخواه خود را در شعر حافظ بیابد و بر این اساس بیش از سایر شعرا مورد توجه آهنگسازان و هنرمندان دوران متعدد به ویژه عصر حاضر قرار گرفته است. نکته مسلم درباره حافظ این است که او به موسیقی و هنرهای دیگر نه تنها علاقمند بوده بلکه آگاهی و شناخت هم داشته است و آنطور که خود گفته از صوت خوشی هم برخوردار بوده است.

غزل گفتی و دُرّ سَفتی بیا و خوش بخوان حافظ
که بر نظم تو افشاند فلک عِقد ثریا را...

مطالب و واژه‌های سمبلیکی که حافظ در غزل‌هایش به‌کار برده در حقیقت فارغ از زمان و مکان است.

در همه دیر مغان نیست چو من شیدایی
خرقه جایی گرو باده و دفتر جایی

به‌طور مثال منظور از دفتر در شعر حافظ قرآن است ولی حافظ با ذکاوت و درایت آنگونه مفاهیم را القا می‌کند که هنرمندان به‌راحتی می‌توانند شعر او را در ترانه و آواز خود به کار برند. البته شعر سعدی هم از این قاعده مستثنا نیست ولی کلام حافظ آنچنان در آسمان اندیشه اوج می‌گیرد که هنرمند را بی‌اختیار در پرواز خیال به اوج می رساند.

یکی دیگر از خصوصیات شعر حافظ این است که وقتی شما غزل حافظ را می‌خوانید در ابتدا اگر آشنا به زبان شعری او نباشید احساس می‌کنید که ابیات مختلف غزل در یک ناپیوستگی معنایی به سر می‌برند و آنچه این ابیات را به هم پیوند می‌دهد قافیه و ردیف است ولی بعد از مدتی درنگ می‌بینیم که چگونه این ابیات زنجیر وار به هم متصل هستند.

حافظ مرتبا و مکرر سروده‌های خود را اصلاح می‌کرده، به همین خاطر نزدیک به ۷۰۰ نسخه از شعر او در کتابخانه‌های متعدد دنیا یافت می‌شود که این حاکی از آن است که حافظ با چه دقت و حوصله‌ای کلمات و واژه‌ها را در اختیار خود قرار می‌دهد. البته در خیلی جاها نیز شعر حافظ را ذوق جمعی مردم در طول تاریخ عوض کرده است. پیرامون حافظ افسانه‌های بسیاری ساخته شده که بخشی از آنها را در کتاب «حریم سایه های سبز» مرحوم مهدی اخوان ثالث می‌توان خواند. کتاب «درکوچه رندان» استاد عبدالحسین زرین کوب و «تامل در حافظ» استاد محمدعلی اسلامی ندوشن نیز تحقیقات ارزشمندی در این باب است که تورق و تامل در آنها خالی از لطف نیست. مهم تر از تمام اینها گوته شاعر بزرگ آلمانی در سن ۵۰ سالگی با ترجمه شعر حافظ به بزرگی و عظمت او پی می‌برد. او برای اینکه حافظ را درک کند، شروع به یادگیری زبان پارسی می‌کند و در نامه‌ای به یکی از دوستانش می‌نویسد: «اگر زبانی بخواهد جهانی شود باید زبان پارسی باشد» و نیز در نامه‌ای خطاب به حافظ می‌نویسد: «ای حافظ بزرگ امیدوارم بر دریای بیکران اندیشه تو من زورقی باشم» که اینها همه نشانگر اوج اندیشه حافظ است.

اشعار حافظ دارای پیچیدگی‌هایی است که جز با مطالعه دقیق و راهنمایی زبان شعری حافظ نمی‌توان به کلید واژه‌های شعری او دست یافت، به همین خاطر در طول تاریخ بیش از هر شاعر و سخن‌سرای دیگری درباره حافظ کتاب‌ها نوشته شده و شعرهایش تفسیر شده است و برهمین اساس هنرمندان به شعر حافظ بیش از شاعران دیگر توجه می‌کنند. اندیشه در کلام حافظ اوج می‌گیرد، در زبان فارسی هیچ شاعر دیگری به این افق از اندیشه نرسیده است.

من این حروف نوشتم چنان که غیر ندانست
تو هم ز روی کرامت چنان بخوان که تو دانی

*موسیقی‌دان

خواجه شیرازی از نگاه صاحب‌نظران خراسانی در حوزه‌های گوناگون؛

«فضای سینه حافظ هنوز پر ز صداست»

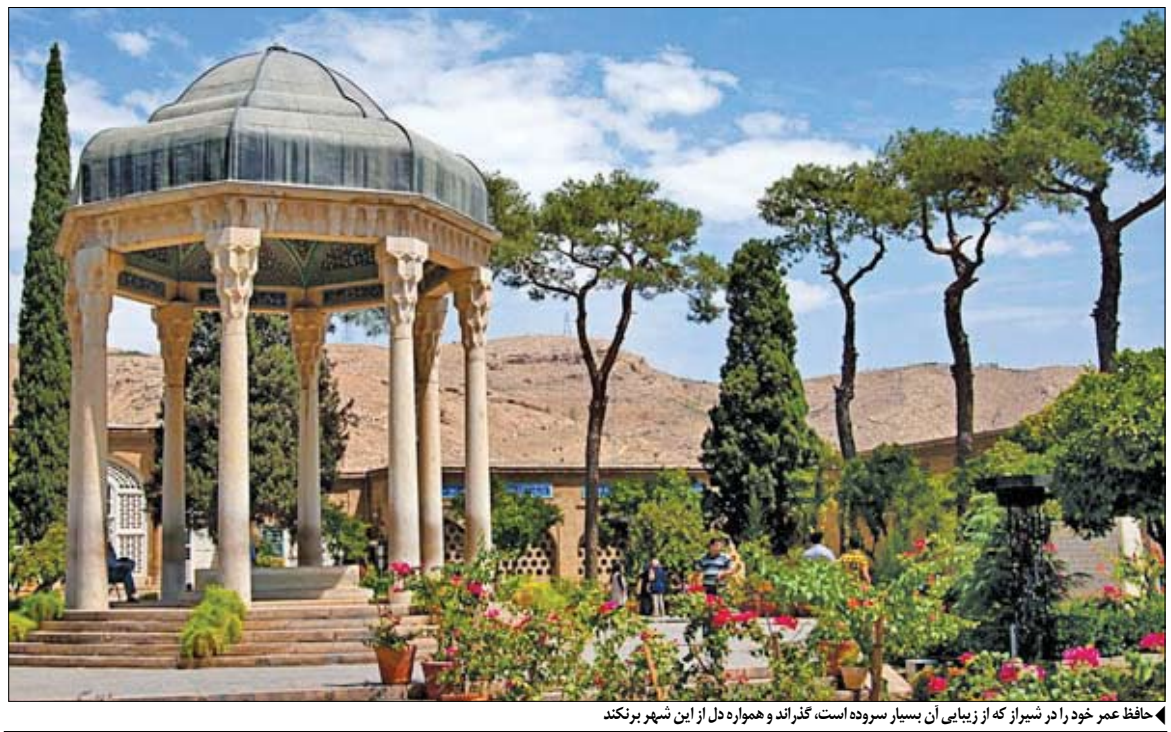

حافظ عمر خود را در شیراز که از زیبایی آن بسیار سروده است، گذراند و همواره دل از این شهر برنکند

دنیای اقتصاد، ضحی زردکانلو- پاییز با مهرش آغاز شده بود، آواز استاد شجریان در فضای اتاق بهانه‌ای شد تا مرا یاد تاریخ بزرگداشت حافظ بیاندازد و این بیت که می‌خواند: «چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست، سخن شناس نه‌ای جان من خطا این‌جاست...» حافظ درون سینه تمام اهل دلان جایی و ماوایی دارد. گویی او را نمی‌شد منحصر به قشر خاص ادیبان دانست. دست به‌کار شدم، از اساتید گوناگون با گرایش‌های مختلف خواستم آنچه از دلشان برمی‌آید از حافظ بنویسند، خوشبختانه از این پیشنهاد به خوبی استقبال شد و هرکسی از زوایه دید خود از حافظ آنگونه نوشت که بر دل نشیند...

حامد بخشی
جامعه‌شناس

یک ویژگی بارز شعر حافظ، اجتماعی بودن آن است. حافظ به وضعیت زمانه خود در اشعارش بی‌تفاوت نبوده و به توصیف و نقد آن پرداخته است. دوران کودکی و جوانی حافظ با حکومت آخرین پادشاه آل اینجو، شاه شیخ ابواسحاق، همراه بوده است. در دهه سوم زندگی او، امیرمبارز الدین، فارس را فتح می‌کند و ابواسحاق را زندانی کرده و به قتل می‌رساند.

امیر مبارز الدین فردی سخت گیر در زمینه هنجارهای اجتماعی بوده و مبالغه بسیاری در امر به معروف و نهی از منکر داشته است. با این حال، دوران حکومت او بیش از پنج سال به‌طول نیانجامید و بر سر خشمی که به نزدیکانش گرفته بود، توسط آنان از سلطنت خلع و به جای او فرزندش شاه شجاع بر تخت نشست. دوران طولانی ۲۷ ساله حکومت شاه شجاع همراه با باز شدن فضای فرهنگی و ثبات وضعیت اجتماعی و اقتصادی جامعه بوده است. حافظ از شاه ابواسحاق، شاه شجاع و شاهان بعد از او (مانند شاه منصور) به نیکی یاد می‌کند، اما منتقد فضای اجتماعی دوران حکومت امیر مبارزالدین بود. توصیف و نقد حافظ از فضای اجتماعی ایجاد شده در حکومت امیر، عمدتا ناظر به محدودیت‌های حکومتی ایجاد شده توسط او است. از نظر حافظ، **سخت‌گیری‌های حکومتی بیشتر از دینداری عرفی جامعه، باعث شده تا به‌جای آنکه تظاهرات دینی موجب تزکیه روح افراد جامعه شود، تباهی اخلاقی آنان را به‌همراه داشته باشد. از نظر او، رواج تزویر و ریا آسیب‌زاترین مساله اجتماعی بود و از این‌رو به‌تندی از آن انتقاد کرده است. از نظر حافظ زمانی که ارزش‌های دینی، همچون زهد و پرهیزکاری، موجب به‌دست آوردن پایگاه‌های قدرت و ثروت شود، دینداری تبدیل به امری تصنعی می‌شود و افراد جامعه به جای استفاده از دین برای تذهیب نفس خود، از آن برای نمایش به دیگران و به دست آوردن منافع دنیوی استفاده می‌کنند که از نظر او، چنین دینداری متظاهرانه‌ای، خلاف مسلمانی است.** به همین خاطر، از روی کار آمدن شاه شجاع و ایجاد فضای آزاد اجتماعی به واسطه او استقبال می‌کند. (این یادداشت حاوی پاورقی است که به‌علت محدودیت فضا درج نشده و نزد روزنامه دنیای اقتصاد محفوظ است)

علی چشمی
اقتصاد دان

یادم هست در دوران دانشجویی یکی از اساتید روزی کتاب حافظ را آورد و گفت همه ادعا دارند که حافظ مال آنهاست اما به نظرم حافظ مال اقتصادی‌هاست چون که کلی درباره اقتصاد شعر دارد مثل: در این بازار اگر سودی است... بازار بتان شکست گیرد... نیازی عرضه کن بر نازنینی... اما گذشته از این ادعای بامزه، می‌خواستم بگویم حافظ بیشتر از عشق برای آسایش گفته که با هدف علم اقتصاد هم همخوانی دارد: باشد که از خزانه غیبم دوا کنند... لب لعلی گزیده‌ام که مپرس... بر هوای لب شیرین‌دهنان چند کنی... گفت آسان گیر با خود کارها... اما وقتی خوب در دیوان حافظ چرخیدم از غزل اولش یادم آمد: شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل، کجا دانند حال ما سبکباران ساحلها. فهمیدم که از عرفان حافظ هیچ نمی دانم و و بهتر است به اهلش بسپارم و تنها زمزمه کنم: دوش می‌آمد و رخساره برافروخته بود، تا کجا باز دل غمزده‌ای سوخته بود...

احسان مهدوی
گرافیست

حدود هشتصد سال پیش بود که روزی حافظ تماس گرفت و با لهجه زیبای شیرازی خواست تا قراری داشته باشیم. فردای آن روز با تابلویی زیر بغل آمد و درباره کارهایش کمی توضیح داد و گفت که می‌خواهد نمایشگاهی برپا کند. از من بروشوری برای برای معرفی آثارش می‌خواست. نگاهی به نقاشی که با خود آورده بود انداختم. به گمانم محشر بود، همه چیزش به همه چیزش می‌آمد. خودش از آثار عکس گرفته بود و توضیحاتش را با خودکار نوشته بود؛ نام اثر: «بدون عنوان» / ۱۲۰ در ۸۰ / اکرلیک روی چوب یک ماه بعد نمایشگاه افتتاح و با استقبالی بی‌نظیر روبرو شد. بروشور هم انصافا بد نشده بود. حافظ نوید یک پدیده بزرگ را برای هنر ایران می‌داد. بعدها نیز شنیدم که آثارش در سراسر دنیا به شهرت رسیده و من از بابت این آشنایی بارها بر خود بالیدم.

کوروش عطایی
کارگردان

وقتی از حافظ حرف می‌زنیم، از چه حرف می‌زنیم؟ از حافظ شاعر، که کتابش یکی از معدود کتاب‌هایی است که در خانه ما ایرانی‌ها پیدا می‌شود؟ و یا از حافظ جادوگر؟ حافظ برای من جادوگر است. چه طور ممکن است که یک شاعر کاری کند که شعرهایش بشود فال و صدها سال بعد، مردم درگیر مشغله‌های بی‌پایان در کوچه و خیابان و اتوبوس و مترو، پول در کاسه فال فروش بیندازند تا یکی از شعرهایش را بخرند؟ چه طور ممکن است که یک شاعر، فقط و فقط با شعر گفتن چنین جایی در قلب و فکر یک ملت باز کند؟ که هم بشود همدم ما وقتی از شدت غصّه و پریشانی به گشودن کتابش پناه می‌بریم تا روزنه امیدی نشانمان بدهد و یا از لذت یک اتفاق خوب و بی‌نظیر، باز به گشودن کتابش پناه می‌بریم تا راز تداوم شادیمان را برایمان فاش کند.

مگر می‌شود که با شعرهای یک شاعر، هم عاشق شد و هم فارغ؟ نه، حافظ هر چه هست، فقط یک شاعر نیست و من نمی‌توانم صفتی شامل تر از «جادوگر» برایش بیابم. اثبات ادعای من، نه همه آنچه که نوشتم، بلکه همین سه بیت زیر است که سرودنش نمی‌تواند کار کسی غیر از یک جادوگر باشد، آن هم یک جادوگر عاشق! در دیر مغان آمد یارم قدحی در دست، مست از می و میخواران از نرگس مستش مست. در نعل سمند او شکل مه نو پیدا، وز قد بلند او بالای صنوبر پست. آخر به چه گویم هست از خود خبرم چون نیست، وز بهر چه گویم نیست با وی نظرم چون هست...

رضا سلیمان نوری
ایران‌شناس و خراسان‌پژوه

ادبیات پارسی از آنچنان اعتباری برخوردار است که هر کدام از چهره‌های شاخص آن به تنهایی برای هویت بخشیدن به قوم و ملیتی کافی هستند. البته در بین این چهره‌ها هستند افرادی که نه تنها ادبیات رسمی عهد خود و سال‌های پس از آن را تحت تاثیر قرار داده و می‌دهند بلکه ادبیات عامه و فرهنگ و سنن ایران زمین را نیز در کنترل خود درآورده اند. بارزترین این شاعران و ادیبان فراملیتی بی‌شک پس از حکیم فردوسی توسی و حضرت مولوی کسی جز خواجه حافظ شیرازی نیست. مردی که غزلیاتش بخشی جدایی ناپذیر از اغلب همنشینی‌های شبانه ایرانیان بوده وهست. غزلیاتی که از منظر معنا چنان چند پهلو هستند که هم به کار سوگواری و مجلس عزا آمده و هم در جشن ومجلس شادی خوانده می‌شوند و این صرف‌نظر از رجوع مکرر مردم به دیوان وی برای اطلاع از آینده خویش است. کوتاه سخن آنکه خواجه شیراز به دلیل ذات نظمی که در غزلیات خود به کار برده یار خلوت و جلوت ایرانیان بوده و هست. ناگفته نماند که گفتار خواجه شیراز از چنان گیرایی برخوردار است که در سده‌ها مرزها را در نوردیده و بسیاری از غیر ایرانیان را مدهوش خود کرده است. بر این اساس می‌توان مدعی شد که خواجه شیراز یکی از اضلاع مثلث تاثیرگذارترین ادیبان فارسی در سطح جهان است. مثلثی که دو ضلع دیگرش خداوندگار ادب پارسی حکیم فردوسی توسی و حضرت مولانا هستند.

حسین ثنایی نژاد
استاد دانشکده کشاورزی
دانشگاه فردوسی

شام هجران و شب فرقت یار آخر شد، زدم این فال و گذشت اختر و کار آخر شد

فال می‌زنیم و اختران می‌گذرند و کارمان را به آخر می‌رسانند و زندگانی می‌گذرد. فال می‌زنیم، گاه به تفریح، گاه برای رفع تشویش و گاه به امیدی دور یا نزدیک. گاهی به مناسبت شب چله و تحویل سال و گاهی دیگر بی هیچ مناسبت دیگر، در جمع و یا در تنهایی! برخی به تعبیر فال دل می‌بندیم و برخی دیگر بدان می‌خندیم. هر چه هست اما هریک از ما ناگزیر تا کنون قرعه فال به نام خویش زده‌ایم، خواه آن را خرافات دانسته باشیم و خواه واقعیتی انکارناپذیر!

به روش‌های مختلفی فالگیری می‌کنیم و در میان این همه روش، اما لطف فال حافظ چیز دیگریست. شعری بر می‌آید از میان اوراقی از دفتر حافظ که جان را جلا می‌دهد و الهامی به دل می‌افکند. گاه آنقدر فال حافظ به حال و روز ما نزدیک است و شرح دقیقی از آنچه بر ما می‌رود که چاره‌ای نمی‌بینیم جز آنکه زبان حافظ را لسان الغیب بنامیم.

یک بار با یکی از نزدیکانم در باره فال حافظ سخن می‌گفتیم. او شدیدا فال حافظ را به هیچ می‌انگاشت. به مزاح بدو گفتم حافظ خود جوابتان را می‌دهد و کتابش را باز کردم. غزلی آمد که این بیت در آن بود:

غیر از این نکته که حافظ ز تو ناخشنود است،
در سراپای وجودت هنری نیست که نیست.

این کار باعث خنده و تفریح و نیز مایه شگفتی فراوان شد! از این دست خاطرات بسیار دارم و مطمئن هستم کسانی که با فال حافظ سر و کار داشته‌اند نمونه‌هایی از این تجربه‌ها را داشته اند. به گمان من شعر حافظ با رندی تمام چنان سروده شده است که توپ گردی را می‌ماند که به سمت نقطه ثقل حال هرکس می‌غلطد. در واقع واژه گزینی و چیدمان واژه‌ها در هر بیت و هر غزل به گونه‌ایست که می‌توان اشارات بسیاری را به فراخور حال درونی از آن برداشت کرد. بنابراین اگر فال جنبه تفریحی داشته باشد که هرچه از آن همه غزل زیبا برآید خوش می‌آید و اگر جنبه جدی و برای توصیف حال و کاهش تشویش و پیشگوئی باشد که با بودن چنین خاصیتی در شعرهای او هر کس سراغی، اگرچه دور و کور، از آن همه واژه‌هایی که با بیشترین ابهام در هم تنیده شده‌اند می گیرد و حال و روز خویش در آن ظرف بلورین غزل‌ها می‌ریزد و از تماشایش لذت می‌برد و به قول خود او: «بده کام دل حافظ که فال بختیاران زد»

علیرضا حیدری
روزنامه نگار

یکی از امتیازات ادبیات ما این است که هر یک از شاعران و مفاخر ما یک بخش از فرهنگ و تفکر ایرانی را نمایندگی می‌کنند. به‌طور مثال فردوسی هویت ملی را، سعدی، اخلاق مداری و شیوه آموزگاری و حکمت عملی را و مولانا عرفان ایرانی و اسلامی را. در این میان حافظ به دلایلی نمی‌تواند یک بخش مشخص از این تفکر را نمایندگی کند اما به دلایلی دیگر مجموعه‌ای از این تفکر ایرانی و اسلامی را در خود جمع کرده است. به تعبیری یکی از دلایل اقبال عمومی به حافظ این است که او چنان شط پرآبی است که از سرچشمه‌های گوناگون فرهنگ، تفکر و تاریخ ایران و اسلام بهره گرفته و این رودهای منشعب شده که هرکدام به بخشی از تاریخ متصل است، اقیانوسی به نام حافظ را آفریده است. حافظ در واقع به تنهایی می‌تواند نماینده کلیت ادبیان شاعرانه ما باشد. در شعر او هم ردپایی از اسطوره را می‌توان یافت هم اخلاق، معرفت، عرفان و حکمت عملی را. به اضافه اینکه حافظ به دلیل تسلط بر کلام و زبان و بلاغت گفتار و نوشتار توانسته است این مجموعه از فرهنگ گذشته را به هنرمندانه ترین حالت ممکن عرضه کند تا مخاطب او قرن‌ها مسحور کلام او شوند.

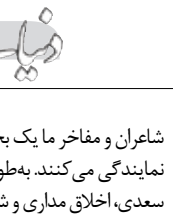

وحید تاج
موسیقی دان

در مورد حافظ سخن گفتن سخت است، کلام و تفکر حافظ هیچ‌گاه کهنه نمی‌شود آن چنان که بعد از گذشت قرن‌ها هنوز مردم با اشعار حافظ فال می‌گیرند و این یعنی به روز بودن حافظ.

اشعار حافظ همواره دارای آهنگ خاصی است که آهنگساز و خواننده را به سمت خود جذب می‌کند گویی که حافظ خود ملودی اشعارش را هم گفته است. بار آهنگین بودن کلام حافظ به قدری است که همیشه حتی بدون ملودی در ذهن مخاطب می‌نشیند. البته این نکته را هم باید عرض کنم که خواندن اشعار حافظ نیازمند داشتن دانش شعری هم هست مضامین و مفاهیم اشعار حافظ به گونه‌ای است که اگر فردی با این ادبیات آشنا نباشد ممکن است مفهوم ابیات را به‌درستی به مخاطب القا نکند. نا گفته نماند که هر کسی از ظن خود شد یار او می‌شود. در مدح حافظ همین بس که بعد از گذشت این همه سال اشعار حافظ به روز است و هنوز با آن فال می‌گیریم.

امیر شهلا
فعال سیاسی

بیست مهر، «روز حافظ» است و حافظ، یکی از مفاخر و نوادر ایرانِ ما که بسیاری، این سرزمین را با آوازه گفتار و پندار او می‌شناسند. غزلیاتش، شهرتی جهانی دارد و چه بسیار اندیشمندان غربی را که برای واکاوی و پژوهش در عرفان شرقی، ترغیب و تشویق نموده است.

«گوته»، شاعر شهیر آلمانی، یکی از این تبار است که به واسطه لسان الغیب، سر از ادبیات مشرقی درمی‌آورد و با اشعار حافظ، لطافت و ظرافت شعر ایرانی را می‌چشد. او که خود بزرگترین شخصیت ادبی قرن نوزدهم و ایستاده بر قله رفیع تاریخ بشریت و ادبیات جهان است، به شاعر شیرین سخن ایران رشک می‌برد و در هوای سرودنی همچون حافظ، روزگار می‌گذراند. زمانی که با شاعری چون حافظ رو به رو هستیم، در واقع، با جهانی سرشار از ظرافت و معنا رو به روئیم. گستردگی معنایی در شعر او به حدی است که هرکس از دیدگاه خویش مفاهیم ذهنی متناسب با تفکر خود را در شعرش پیدا می‌کند و نظری خاص درباره او ارائه می‌دهد. حافظ بی‌پرده، یکی از معدود سرمایه‌های فرهنگی و اجتماعی ما است که به واسطه زلالی بیان و صداقت نهفته در ابیات اش، برای هرآن کس که او را بشناسد، دارای عزّ و احترام است. خیلی ها که از تمدن و خاستگاه فرهنگی ما برخوردار نبودند، در سال‌های گذشته با تاریخ سازی کوشیده‌اند از طریق دستبرد به مواریث دیگران، برای سرزمین‌شان تاریخ‌نگاری کنند، اما ما تنها با معرفی سرمایه‌های نمادین‌مان قادر خواهیم بود، جلالت و عظمت این سرزمین را به دیگران بازنمایانیم. در این میان، حافظ، چیز دیگری است!

عکس هفته

«مرگ فروشنده»

عکس: محمدجواد آبیوشک

نیمه مهرماه یکی از پیشکسوتان تئاتر خراسان درگذشت. رضا کمال علوی، کارگردان، بازیگر و مدرس تئاتر پس از آخرین وداع خود در تئاتر شهر مشهد، در قطعه هنرمندان و خبرنگاران بهشت رضا به خاک سپرده شد.

کتاب خوان‌ها

حافظ به روایت کیارستمی

حافظ به روایت کیارستمی برای اولین بار در سال ۱۳۸۵ به چاپ رسید. در این کتاب عباس کیارستمی با سبکی مدرن به برجسته‌سازی برخی از مصرع‌های شعر حافظ پرداخته که تنوعی در بررسی اشعار حافظ است.

عباس کیارستمی در بخشی از مصاحبه خود با پرویز جاهد درباره این کتاب می‌گوید:« این مجموعه را که درآوردم برخی انتقاد می‌کنند که چرا رفتی سراغ شعر؟ تو که کار عکاسی و فیلم می‌کردی. به هر حال من را که به عنوان فیلمساز نباید شناخت. من هر دو سال یک فیلم می‌سازم. عکاسی هم گاهی انجام می‌دهم. ولی یک زندگی هم به‌عنوان ایرانی دارم. یک زندگی شخصی خصوصی هم دارم. در اتاق دربسته‌ام گاهی سراغ کتاب می‌روم و شعر می‌خوانم. حالا اگر پیشنهاد می‌کنم فلان شعر را این‌گونه که دیده یا خوانده‌ام بخوانید، جزء حقوق طبیعی من است و نباید نگران باشیم که حافظ دستکاری شده است. یا به حوزه کسانی که حافظ دوست اند و یا در حوزه شعر و ادبیات تخصص دارند، تخطی شده است.»

بهاءالدین خرمشاهی نیز در مقدمه کتاب خطاب به کیارستمی می‌نویسد: «حسن کار شما این است که به قیمت برجسته‌سازی ابیات کمتر مشهور، کمتر از اشعار خیلی معروف و ضرب‌المثل شده حافظ استفاده کرده‌اید، حاصل کار شما یک تنوع هنری مهم در کار و بار شعر و حافظ پژوهی است.»

جزئیات برگزاری همایش ملی
که به همت اتاق بازرگانی مشهد در آذرماه امسال برگزار می شود:

«تعامل دانشگاه و صنعت» در ایستگاه چهارم

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- مشهد در روزهای ۱۷ و ۱۸ آذر ماه امسال میزبان چهارمین همایش از سلسله همایش‌های ملی «تعامل صنعت و دانشگاه» است که امسال با رویکرد بهبود محیط کسب‌وکار برگزار خواهد شد.
موضوعات «راهکارهای انتقال دستاوردهای کارآفرینان موفق به دانشگاه‌ها»، «ارتقای فرهنگ کارآفرینی و اخلاق کسب‌وکار»، «راهکارهای کاربست تولیدات علمی دانشگاه‌ها در صنعت»، «ارتباط دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم با محیط کسب‌وکار»، «دولت، تعامل صنعت و دانشگاه و محیط کسب‌وکار»، «تعامل صنعت و دانشگاه در راستای اقتصادی مقاومتی»، «تجربیات کشورهای موفق در خصوص تعامل صنعت و دانشگاه» و «الگوهای تعامل صنعت و دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم» هشت محور اصلی این همایش را تشکیل می‌دهند.

■ دانشگاه؛ کلینیک درمانی صنعت

نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در نشست خبری تشریح جزئیات چهارمین همایش ملی تعامل صنعت و دانشگاه، برگزاری این قبیل همایش‌ها را مقدمه‌ای برای آسیب‌شناسی نقاط ضعف موجود در رابطه بین صنعت و دانشگاه دانست و گفت: برای ایجاد رابطه بین دانشگاه و صنعت حرف‌های زیادی مطرح می‌شود اما در عمل می‌بینیم نه دانشگاه صنعت را شناخته و نه صنعت جایگاه دانشگاه را درک کرده است.

سیدحسن حسینی با بیان اینکه دانشگاه می‌تواند کلینیک درمانی صنعت باشد، خاطرنشان کرد: توسعه کشورها بدون وجود دانشگاه‌های توانمند ممکن نیست؛ باید در چنین همایش‌هایی دانشگاه و صنعت تکلیف خود را مشخص کنند و ببینند نیروهای مورد نیاز جامعه باید در کدام بخش‌ها تربیت شوند؛ به دنبال این هستیم که همایش امسال خروجی ملموسی برای جامعه داشته باشد.

رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی در ادامه با اشاره به پایین بودن سهم بودجه‌های تحقیقاتی در بودجه سالانه کشور، عنوان کرد: یکی از دلایل عقب‌ماندگی ما در این بخش همین مسأله است؛ شاید سهم برخی از بودجه‌های فرهنگی که اثرگذاری چندانی هم در جامعه ندارد، بیشتر از بودجه‌های پژوهشی است؛ امروز به واقعاتی نیاز داریم که در زمینه پژوهش‌ها و تحقیقات وارد شوند و در این حوزه سرمایه‌گذاری کنند.

■ راه‌اندازی دبیرخانه دائمی همایش

دبیر اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی هم در این نشست اظهار کرد: کشور ما در زمینه تعداد فارغ‌التحصیلان در رتبه ۴۴ جهان قرار دارد در حالی که در خصوص تعامل صنعت و دانشگاه جایگاه ۱۰۵ دنیا را به خود اختصاص داده که این فاصله بسیار زیاد است و باید برای این مسأله فکری کرد. علی کبیر با بیان اینکه به دنبال راه‌اندازی دبیرخانه دائمی همایش هستیم، افزود: دبیرخانه دائمی علاوه بر جمع‌آوری دستاوردهای همایش‌های قبل، همایش‌های آینده را نیز رصد خواهد کرد تا به نتایج ملموسی برسیم و شکاف بین صنعت و دانشگاه را کاهش دهیم.

■ ساختارهای غلط در دانشگاه و جامعه

دبیر علمی چهارمین همایش ملی تعامل صنعت و دانشگاه نیز در این نشست در پاسخ به سؤالی مبنی بر سازوکارهای در نظر گرفته شده برای کاربردی بودن همایش، اینطور پاسخ داد: نمی‌توان انتظار داشت در یک یا چند همایش این چنینی راهکارهای عملی برای خروج از مشکلی که سال‌هاست با آن درگیر هستیم، استخراج شود؛ هدف از برگزاری این برنامه در ابعاد ملی و با حضور چهره‌های برجسته دانشگاهی و صنعتی و نیز دعوت از مسئولان و دست‌اندرکاران، چاره‌جویی برای برقراری ارتباطی مؤثر میان صنعت و دانشگاه و بهره‌مندی این دو بخش از توان یکدیگر است؛ همچنین مشکلات و خلأهای موجود در محیط کسب‌وکار مطرح می‌شود تا برای رفع آن‌ها نیز چاره‌اندیشی شود.

محمدطاهر احمدی شادمهری با بیان اینکه به دلایل مختلف ساختارهای غلطی در دانشگاه‌ها و جامعه شکل گرفته است، تصریح کرد: برای رسیدن به اقتصاد دانش‌بنیان باید سیستم آموزشی کشور متحول شود زیرا سیستم فعلی عمدتا مبتنی بر مدرک‌زایی و مدرک‌گرایی است؛ در این مسیر راه طولانی در پیش داریم و شکستن ساختارهای غلط و ایجاد سیستم‌های کارآمد اقدام بسیار دشواری است.

وی ادامه داد: برگزاری همایش تعامل صنعت و دانشگاه به دنبال طرح مسأله و آسیب‌شناسی در این زمینه است و به دنبال بسترسازی برای رفع مشکل هستیم. این همایش با حمایت و مشارکت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، مؤسسه آموزشی و پژوهشی اتاق ایران و دانشگاه فردوسی مشهد در دانشکده علوم این دانشگاه برگزار خواهد شد؛ همچنین در حاشیه همایش سه کارگاه آموزشی با عناوین احتمالی «مدیریت دانش در بنگاه‌های اقتصادی»، «مالکیت فکری» و «ارزش‌گذاری فناوری‌ها» برگزار می‌شود؛ برپایی نمایشگاه‌های جانبی با حضور پارک‌های علم و فناوری از دیگر برنامه‌های این همایش خواهد بود.

سه دوره قبلی همایش‌های ملی تعامل صنعت و دانشگاه در شهرهای یزد، کرمان و البرز برگزار شده است.

پژوهشگران و محققان علاقمند به شرکت در این همایش می‌توانند مقالات خود را تا تاریخ ۱۵ آبان سال جاری از طریق آدرس ایمیل hamayesh@mccima.net به دبیرخانه این همایش ارسال کنند و نتایج داوری مقالات نیز در تاریخ ۱۵ آذر ماه اعلام خواهد شد؛ علاقمندان می‌توانند برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت همایش به آدرس www.dbmc.ir مراجعه کنند یا با شماره تلفن ۰۵۱۳۸۸۴۲۹۳۷ تماس بگیرند.

خبر

وضعیت «بیکاری» خراسان‌رضوی در مرز «بحران»

تسنیم- عضو هیأت مدیره کانون شوراهای اسلامی کار گفت: وضعیت بیکاری در خراسان رضوی هم‌اکنون به مرز بحران رسیده و باید برای آن چاره‌اندیشی کرد.

احسان سهرابی اظهار کرد: متأسفانه مشکل اعتیاد در بین اقشار مختلف جامعه بسیار دیده شده و در این بین شیوع آن در میان کارگران نیز به تبع تمام جامعه بالاتر از حد انتظار است.

وی ادامه داد: در بین کارگران اقشاری که کار سخت یدی انجام می‌دهند، شب‌کاری داشته و جوانانی که به تازگی وارد بازار کار شده‌اند بیش از دیگران دارای مشکل اعتیاد هستند که اعتیاد جوانان با توجه به اینکه ریشه فرهنگی دارد نگران‌های زیادی را به وجود آورده است.

عضو هیأت مدیره کانون شوراهای اسلامی کار در ارتباط با اقداماتی که هم‌اکنون در دستور کار برای رفع مشکل اعتیاد در میان کارگران قرار دارد، تصریح کرد: یکی از مهم‌ترین مشکلاتی که برای مبارزه و پیشگیری از اعتیاد وجود دارد این است که مشخص نیست این معضل در کشور بیماری بوده و یا اینکه باید به مثابه جرم با آن برخورد کرد.

سهرابی ادامه داد: از دیدگاه کارفرمایان فردی که اعتیاد داشته باشد مجرم بوده و بنابراین میلی به استخدام آن ندارند که این مسأله سبب شده آمار کنونی اعتیاد تبدیل به کوه یخی شود که میزان واقعی آن مشخص نیست.

عضو هیأت مدیره کانون شوراهای اسلامی کار بیان کرد: برای مدیریت این مسأله و درمان کارگران مبتلا به اعتیاد با معاونت پیشگیری از وقوع جرم دادگستری همکاری‌های مناسبی صورت گرفته که آثار نسبتا مناسبی به همراه داشته است. وی در ارتباط با مشکلاتی که در حوزه بیکاری در خراسان رضوی وجود دارد، بیان کرد: با توجه به اینکه هم اکنون سن فعال بین ۱۰ تا ۶۵ سال در نظر گرفته شده و فردی که در هفته یک ساعت کار انجام دهد شاغل محسوب می‌شود با این وضعیت همچنان آمار بیکاری در خراسان رضوی ۱۴،۸ درصد است.

سهرابی تصریح کرد: گرچه نمی‌توان گفت که کسی که در ایران هفته‌ای یک ساعت کار می‌کند، شاغل است اما با همین تعریف نیز بیکاری در خراسان‌رضوی به وضعیت بحران رسیده است.

رتبه ۲۸ خراسان رضوی در سرشماری اینترنتی

ایرنا- قائم مقام مدیر اجرایی سرشماری عمومی نفوس و مسکن خراسان رضوی گفت: ۲۱۷ هزار و ۵۶۰ خانوار از دو میلیون و ۷۵ هزار خانوار برآورد شده در استان به صورت اینترنتی در سرشماری عمومی نفوس و مسکن سال جاری ثبت‌نام کرده‌اند که از این نظر خراسان رضوی در میان استان‌های کشور رتبه ۲۸ را دارد.

مجید نعیمی اظهار کرد: جایگاه نخست در ثبت اینترنتی خانوارها در قالب سرشماری نفوس و مسکن به ترتیب مربوط به استان‌های بوشهر با ۵۰ درصد، سمنان ۴۸ درصد و هرمزگان با ۲۷،۷ درصد خانوارهای برآورد شده است. وی با بیان اینکه در کل کشور به طور متوسط ۱۵درصد خانوارها یعنی سه میلیون و ۸۸۳ هزار و ۱۴۹ خانوار ثبت‌نام شده‌اند، عنوان کرد: تاکنون ۱۰،۵ درصد از خانوارهای برآورد شده خراسان رضوی به صورت اینترنتی در سرشماری نفوس و مسکن شرکت کرده‌اند و این استان از میانگین کشوری عقب تر است.

قائم مقام مدیر اجرایی سرشماری عمومی نفوس و مسکن خراسان رضوی ادامه داد: در استان هم اکنون شهرستان‌های خلیل‌آباد با ۲۳،۳، جغتای ۲۱،۴ و بردسکن ۲۰ درصد خانوارها بیشترین ثبت‌نامی‌ها را در سرشماری اینترنتی داشته‌اند. به گفته وی در مشهد هم تاکنون ۱۱۲ هزار خانوار ثبت‌نامی معادل ۱۰ درصد جمعیت برآورد شده ثبت‌نام اینترنتی داشته‌اند که با این درصد در جایگاه ۱۶ استان قرار می‌گیرد.

بهره‌برداری دومین آرامستان مشهد

ایسنا- بهشت رضوان، دومین آرامستان مشهد به بهره‌برداری رسید.

مدیرعامل سازمان فردوس‌های شهرداری مشهد در آئین بهره‌برداری از این آرامستان، اظهار کرد: آرامستان بهشت رضوان با ۱۸۸ هکتار مساحت و ۴۰ میلیارد تومان اعتبار، دارای ۶۰۰۰ قبر پیش ساخته است.

حسن کریمدادی افزود: شروع ساخت بهشت رضوان از ابتدای سال ۹۳ بوده است که ظرف سه روز مقبره شهدا نیز در این آرامستان ساخته شد و این آرامستان در شمال غرب مشهد است. مدیرعامل سازمان فردوس‌های شهرداری مشهد خاطرنشان کرد: بهشت رضا(ع) در حال حاضر دارای ۳۲۰ هزار متوفی است که از سال ۱۳۵۵ شروع به بهره‌برداری شده بود.

تامین ۷ درصد گاز کشور توسط خراسان رضوی

دنیای اقتصاد- مدیرعامل شرکت گاز خراسان رضوی گفت: خراسان رضوی تامین‌کننده ۷ درصد گاز مصرفی کل کشور است.

حمید فانی با بیان اینکه از مجموع ۷۴ شهر خراسان رضوی ۷۲ شهر گازدار هستند و مراحل گازرسانی به دو شهر همت‌آباد و بار نیز در حال پیگیری است، ا دامه داد: همچنین ۲۵۰۰ روستا در خراسان رضوی وجود دارد که در حوزه روستاهای بالای ۲۰ خانوار قرار دارند و امیدواریم با اتمام گازرسانی به روستاهای در دست اقدام، ضریب نفوذ گاز در بخش روستایی به ۸۸ درصد ارتقا پیدا کند. وی با اشاره به وجود حدود دو میلیون مشترک گاز در خراسان رضوی اظهار کرد: هفت درصد سبد مصرف انرژی گاز کشور توسط خراسان رضوی تامین می‌شود.

جمعی از اهالی خانه مطبوعات خراسان رضوی به طبس سفر کردند؛

از نخلستان تا شالیزار

عکس: محسن اسماعیل زاده

دنیای اقتصاد، گروه اجتماعی - به دعوت شهردار و شورای شهر طبس، اهالی خانه مطبوعات خراسان در اردویی سه روزه از این شهر تاریخی بازدید کردند. مدیر خانه مطبوعات خراسان رضوی در این باره گفت: طبق برنامه سالیانه، دو اردوی خانوادگی ویژه اعضا خانه مطبوعات پیش بینی شده بود که اولین آن در نیمه اول امسال به مقصد فردوس برگزار شد.

مجتبی نوریان افزود: اعضای هیات مدیره خانه مطبوعات استان با وجود تنگناهای مالی این خانه، برگزاری دومین اردو را به عنوان یک برنامه فرهنگی و اثربخش مورد تاکید قرار دادند که با همکاری اعضای خانه مطبوعات استان و هماهنگی انجام شده با مسئولان طبس، برگزاری آن محقق شد. مدیر خانه مطبوعات خراسان رضوی از حضور مهندس «طوسی» شهردار طبس، رئیس، نایب رئیس و خزانه دار شورای اسلامی این شهر و همچنین جمعی از خبرنگاران این شهر در جمع اعضای خانه مطبوعات و خانواده آنان در این اردو خبر داد و از میهمان نوازی آن ها تقدیر کرد. نوریان همچنین همکاری شرکت راه آهن شرقی بنیاد در ارائه امکانات و تسهیلات سفر اعضای خانه مطبوعات استان را قابل تقدیر دانست.

در این اردوی ۳ روزه که میزبانی آن را شهرداری و شورای اسلامی طبس متقبل شدند ۵۰ نفر از اعضای خانه مطبوعات و خانواده آنان از برنامه های تفریحی زیارتی پیش بینی شده بهره مند شدند. زیارت بارگاه امامزاده «حسین بن موسی الکاظم» و بازدید از چشمه «مرتضی علی» در روستای خور، روستای ۴ فصل «ازمیغان»، روستاهای تاریخی «کریت» و «اصفهک» و همچنین «باغ گلشن» از جمله برنامه‌های تفریحی این بازدید بود.

خبر

مدیر کل آموزش و پرورش خراسان شمالی خبر داد:

سفر وزیر آموزش و پرورش به خراسان‌شمالی

دنیای اقتصاد- مدیر کل آموزش و پرورش خراسان شمالی از سفر وزیر آموزش و پرورش به این استان خبر داد.

براتعلی حاتمی در گفت وگو با ایسنا، با اشاره به اینکه دکتر علی اصغر فانی وزیر آموزش و پرورش امروز دوشنبه به خراسان‌شمالی سفر می‌کند، گفت: حضور در کنگره ملی سه هزار شهید خراسان‌شمالی یکی از اهداف اصلی سفر ایشان است.

وی افزود: کنگره سه هزار شهید خراسان‌شمالی به دانش آموزان اختصاص خواهد داشت که وزیر آموزش و پرورش در جمع دانش آموزان و مسئولان استانی به سخنرانی خواهد پرداخت.

حاتمی ادامه داد: علاوه بر آن شرکت در برنامه افتتاح ۵۰ پروژه آموزشی در بجنورد از دیگر برنامه‌های این سفر خواهد بود.

کنگره ملی سه هزار شهید خراسان‌شمالی در روز شنبه ۲۴ مهرماه امسال آغاز و به مدت چهار روز ادامه دارد که روز اول برگزاری این کنگره متعلق به زنان ایثارگر، روز دوم بزرگداشت طلاب شهید، دانشجویان و اساتید و روز سوم متعلق به دانش آموزان است. علاوه بر آن روز چهارم این کنگره به فرهنگیان اختصاص یافته است که آئین اختتامیه کنگره نیز در این روز در ۲۷ مهرماه برگزار می‌شود.

مدیر کل حفاظت محیط زیست خراسان رضوی گفت:

کیفیت هوای مشهد در وضعیت هشدار

دنیای اقتصاد- مدیرکل حفاظت محیط زیست خراسان رضوی گفت: کیفیت هوای کلانشهر مشهد در وضعیت هشدار قرار دارد.

حمید صالحی روز گذشته در گفت و گو با ایرنا افزود: در ادامه روند صعودی آلاینده ها در هوای تنفسی مشهد میانگین شاخص کلی کیفیت هوا در مجموع ایستگاههای سنجش مستقر در مناطق مختلف این شهر به ۱۴۳ پی.اس.آی رسید. وی ادامه داد: هم اکنون کیفیت هوای ۱۲ نقطه شهر مشهد در وضعیت هشدار قرار دارد. خیام شمالی با ۱۷۹ پی.اس.آی، سرافرازان با ۱۷۴، الهیه با ۱۶۹، امامیه با ۱۶۷، سمزقند با ۱۶۶، نخریسی با ۱۵۸ و خیام جنوبی با ۱۵۷ پی.اس.آی آلوده ترین ایستگاهها در مشهد و آلوده برای تمام گروههای سنی هستند.

مدیرکل حفاظت محیط زیست خراسان رضوی گفت: از دیگر ایستگاههای آلوده می توان به ایستگاه صدف با ۱۴۴ پی.اس.آی، ویلا با ۱۳۷، تقی آباد با ۱۳۲، ماشین ابزار با ۱۳۰ و سجاد با ۱۲۴ پی.اس.آی اشاره کرد. صالحی ادامه داد: با توجه به افزایش و ماندگاری آلاینده ها بیماران قلبی و تنفسی، کودکان، زنان باردار و سایر گروههای آسیب پذیر تا حد امکان از منزل خارج نشوند یا از حضور در مناطق پر رفت و آمد و هسته مرکزی شهر خودداری کرده و عموم مردم نیز از فعالیتهای ورزشی در فضای باز بپرهیزند.

مدیر کل صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی:

۳۷درصد واحدهای صنعتی در خراسان شمالی غیرفعال است

دنیای اقتصاد- مدیرکل صنعت، معدن و تجارت خراسان شمالی گفت: از ۴۳۳ واحدهای صنعتی این استان ۳۷ درصد غیرفعال است.

یحیی نیکدل در گفت وگو با ایرنا اظهار کرد: ۶۷ درصد واحدهای این استان نیز فعال و نیمه فعال هستند که بخش‌های فعال با کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت اسمی فعالیت می کنند.

وی اظهار کرد: از مجموع واحد های صنعتی این استان نیز ۵۷ واحد تعلیق شده است. نیکدل تعداد صنایع معدنی استان را ۱۵۴واحد عنوان کرد و افزود: از مجموع این تعداد ۱۱۷ واحد فعال و نیمه فعال و ۳۷ واحد غیر فعال و از مجموع ۷۵ واحد صنایع فلزی ۴۹ واحد فعال و نیمه فعال و ۲۶ واحد غیر فعال است.

وی گفت: همچنین از مجموع ۲۰۴ واحد صنایع غیر فلزی این استان ۱۲۵ واحد فعال و نیمه فعال و ۷۹ واحد غیرفعال است.

نیکدل بر شتاب یافتن فرایند تسهیل و رفع موانع واحدهای تولیدی در این استان تاکید کرد و گفت: به همین منظور کارگروهی تشکیل شده است که در سال ۹۴، ۳۸ واحد صنعت مشکل دار به این کارگروه معرفی شد. وی مشکلات موجود را بالا بودن نرخ بهره بانکی و قوانین پیچیده بانکی در اعطای تسهیلات به واحدهای تولیدی و بازپرداخت اقساطی تسهیلات سرمایه در گردش عنوان کرد. سهم اشتغال در این استان در سه بخش کشاورزی با ۳۹,۶ درصد، صنعت با ۲۴,۳ درصد و خدمات ۳۶,۱ درصد است.

سهم این استان در حوزه کشاورزی بیش از میانگین کشور اما در حوزه صنعت و خدمات پایین تر است.

مدیر پایگاه میراث فرهنگی:

دفتر گردشگری ادبی در آرامگاه فردوسی فعال شد

دنیای اقتصاد- مدیر پایگاه میراث فرهنگی، منظر تاریخی توس از آغاز فعالیت دفتر گردشگری ادبی در مجموعه تاریخی و فرهنگی آرامگاه فردوسی خبر داد.

به گزارش ایرنا، اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی روز شنبه به نقل از احسان زهره وندی گزارش داد: فردوسی یکی از پایه های مهم ادبیات فارسی و شاهنامه اصیل ترین متن در پاسداشت ادبیات فارسی است از این رو علاقه مندان بسیاری خواهان بازدید از آرامگاه فردوسی هستند. وی افزود: دفتر گردشگری ادبی در ابتدا با ایجاد بزم ادبی، شعرخوانی، شب شعر و گفتمان سازی درباره شعر حماسی و مقاومت آغاز به‌کار کرد تا بسترسازی لازم در راستای جذب و شکل دادن به تورهای گردشگری ادبی بین آرامگاه فردوسی و منطقه تاریخی توس قدیم ایجاد شود. مدیر پایگاه میراث فرهنگی، منظر تاریخی توس ادامه داد: گردشگری ادبی صرفا منحصر به شعرخوانی یا بازدید از مقبره شعرا نیست بلکه باید آثاری را که به نوعی به محل تولد، زندگی و کار شاعر مرتبط است در برگیرد.

«دنیای اقتصاد» از نشست هیأت تجاری جمهوری چک با فعالان اقتصادی گزارش می‌دهد؛

به دنبال بازی برد- برد

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- اوایل هفته گذشته فعالان اقتصادی خراسان رضوی در هتل پردیسان مشهد میزبان هیأتی تجاری از جمهوری چک بودند که اگرچه طرف ایرانی در این نشست بر گسترش همکاری‌ها و مناسبات اقتصادی تأکید داشت اما معاون وزیر صنعت و بازرگانی جمهوری چک جمله قابل تأملی در این نشست مطرح کرد و گفت: به دنبال کشوری هستیم که بازاری برای محصولات تولیدی ما باشد!

ادوارد موریچکی در این جلسه با بیان اینکه در آستانه پیدایش و توسعه روابط بین جمهوری چک و ایران هستیم، به تغییرات ایجاد شده در اقتصاد جهان اشاره کرد و گفت: در دهکده جهانی به دنبال کشوری هستیم که بازاری برای فروش کالاهای ما باشد و تعامل بیشتری با آن داشته باشیم. معاون وزیر صنعت و بازرگانی جمهوری چک این نکته را هم یادآور شد: طی سالیان گذشته جمهوری چک توانسته به عنوان یک عضو اقتصادی در قلب اروپا فعالیت داشته باشد؛ با وجود اینکه در سال ۱۹۹۳ منطقه چک اسلواکی جدا شد اما جمهوری چک توانست به تنهایی فعالیت‌های خود ادامه دهد و این کشور بر اساس آمار توانسته منابع و سیستم‌های خود را به شکلی اقتصادی و تجاری تبدیل کند. وی با بیان اینکه جمهوری چک توانسته در شکل اقتصادی خاص فعالیت خود را ادامه دهد، افزود: بسیاری از تجار ایرانی هم توانسته‌اند نمایندگی‌های خود را در این کشور ایجاد کنند.

نشست مشترک هیأت تجاری جمهوری چک با فعالان اقتصادی خراسان رضوی برگزار شد

جای نگرانی نیست

نایب رئیس مرکز خدمات سرمایه‌گذاری خراسان رضوی در حاشیه این نشست در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» با تأکید بر اینکه کشور ایران صرفا به دنبال ایجاد بازار مصرفی برای محصولات سایر کشورها نیست، اظهار کرد: باید در یک بازی برد- برد هر دو طرف به فکر سرمایه‌گذاری‌های مشترک و ارتقای دانش و تکنولوژی باشند. سیدمهدی رمضانی در خصوص صحبت مطرح شده از سوی معاون وزیر صنعت جمهوری چک مبنی بر اینکه این کشور به دنبال بازاری برای عرضه محصولات خود است، با بیان اینکه در این جلسه طرف ایرانی بر توسعه همکاری‌های اقتصادی و ارتقای دانش و تکنولوژی تأکید کرد و جمهوری چک هم به این مسأله توجه خواهد داشت، خاطرنشان کرد: علاوه بر این در ترکیب این هیأت، تجار، بازرگانان، تولیدکنندگان و سرمایه‌گذاران جمهوری چک حضور دارند و برداشت این است که هر دو طرف به دنبال توسعه روابط، سرمایه‌گذاری مشترک و انتقال دانش و تکنولوژی هستند.

رمضانی: کشور ایران صرفا به دنبال ایجاد بازار مصرفی برای محصولات سایر کشورها نیست؛ باید در یک بازی برد- برد هر دو طرف به فکر سرمایه‌گذاری‌های مشترک و ارتقای دانش و تکنولوژی باشند؛ طرف ایرانی بر توسعه همکاری‌های اقتصادی و ارتقای دانش و تکنولوژی تأکید کرد و جمهوری چک هم به این مسأله توجه خواهد داشت

وی تصریح کرد: به نظر من جای نگرانی نیست؛ نحوه استفاده از فضای ایجاد شده به هنر و توانایی مسئولان و بخش خصوصی برمی‌گردد تا بتوانند از فرصت ایجاد شده حداکثر استفاده را ببرند البته در این زمینه نقش اصلی را بخش خصوصی بازی می‌کند.

شناسایی ۲۷۰ فرصت سرمایه‌گذاری

مدیرکل امور اقتصاد و دارایی خراسان رضوی در خصوص وضعیت بسته‌های سرمایه‌گذاری خراسان رضوی هم عنوان کرد: حدود ۲۷۰ فرصت سرمایه‌گذاری در استان شناسایی شده و به زبان‌های مختلف آماده ارائه به سرمایه‌گذاران و هیأت‌های خارجی است؛ تعدادی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری استان به شکل بسته‌هایی که دارای مطالعات توجیهی است، به دو زبان فارسی و انگلیسی تهیه شده است.

حسینی: باتوجه به ظرفیت‌های اقتصادی موجود در استان قطعا روابط تجاری و اقتصادی بین خراسان رضوی و جمهوری چک می‌تواند گسترش یابد؛ البته جمهوری اسلامی ایران قصد ندارد به عنوان بازار فروش محصولات سایر کشورها باشد بلکه تصمیم بر آن است که در قالب مشارکت، تعاملات اقتصادی افزایش یابد

رمضانی ادامه داد: برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی آمادگی داریم و در سایت مرکز خدمات سرمایه‌گذاری استان هم فرصت‌های جذب سرمایه در بخش‌های مختلف صنعت، معدن، انرژی‌های مختلف و ... به شکل کامل وجود دارد.

رابطه برد- برد برای ارتقای توانمندی‌های داخلی

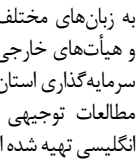

رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی هم در حاشیه نشست در خصوص این صحبت معاون وزیر صنعت جمهوری چک به «دنیای اقتصاد» گفت: قطعا این سیاست از طرف ما دنبال نمی‌شود و اگر بنا باشد این کشور تنها به دنبال عرضه محصولات و بازاری برای کالاهای خود باشد، با توجه به اینکه ما بر تکیه بر توان داخلی تأکید داریم، قطعا به دنبال ادامه همکاری نخواهیم بود و به دنبال رابطه برد- برد برای ارتقای توانمندی‌های خود هستیم.

ناصر بهزاد با بیان اینکه هیأت چک به سرپرستی معاون وزیر صنعت و بازرگانی و با همراهی حدود ۲۰ نفر از تجار و بازرگانان بخش خصوصی این کشور سفری سه روزه به مشهد دارند، اظهار کرد: هدف از این نشست با توجه به ایجاد فرصت‌های جدید در کشور در دوران پس از برجام، توسعه همکاری‌های اقتصادی با جمهوری چک است.

رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با اشاره به اینکه جمهوری چک علاقه بسیاری به گسترش همکاری‌ها با ایران دارد، خاطرنشان کرد: هیأت تجاری این کشور جلساتی را در تهران در حوزه‌های مختلف اقتصادی داشتند و سپس به گفته خودشان با مطالعه و آگاهی کامل از ظرفیت‌های مشهد و استان خراسان رضوی به این شهر سفر کرده‌اند.

همکاری بلندمدت در حوزه تحقیق و توسعه

وی با تأکید بر اینکه با توجه به قوانین حمایتی که در حوزه سرمایه‌گذاری در کشور ما وجود دارد، ما به دنبال همکاری‌های بلندمدت و مشترک هستیم، تصریح کرد: در گذشته همکاری‌های اقتصادی محدودی با جمهوری چک داشته‌ایم اما امروز با توجه به اقدامات جمهوری چک به ویژه در حوزه تحقیق و توسعه، زمینه گسترش همکاری ایجاد شده است و می‌توانیم از همکاری این کشور استفاده کنیم. بهزاد ادامه داد: تمرکز جمهوری چک بر کالای با کیفیت بسیار بالا و خصوصی‌سازی است و با توجه به اینکه اقتصاد مقاومتی در کشور ما به عنوان یک نقشه راه دنبال می‌شود، این امر فرصت خوبی است که بتوانیم از توان و تکنولوژی این کشور استفاده کنیم.

رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی این نکته را هم یادآور شد که در آذر ماه کمیسیون همکاری‌های مشترک ایران و چک برگزار خواهد شد و تلاش می‌کنیم پیشنهادات کارشناسی در زمینه گسترش همکاری اقتصادی را در این نشست مطرح کنیم.

بازار فروش سایر کشورها نخواهیم بود

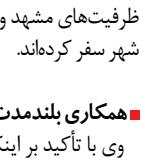

نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی در این نشست از آمادگی استان برای فراهم کردن شرایط برای سرمایه‌گذاران جمهوری چک خبر داد و گفت: با توجه به ظرفیت‌های اقتصادی موجود در استان قطعا روابط تجاری و اقتصادی بین خراسان رضوی و جمهوری چک می‌تواند گسترش یابد.

سیدحسن حسینی البته بر این نکته هم تأکید کرد که **جمهوری اسلامی ایران قصد ندارد به عنوان بازار فروش محصولات سایر کشورها باشد بلکه تصمیم بر آن است که در قالب مشارکت، تعاملات اقتصادی افزایش یابد و این جلسه می‌تواند شروعی برای گسترش مناسبات اقتصادی دو طرف باشد.**

راه‌اندازی اتاق مشترک تا آذر ماه

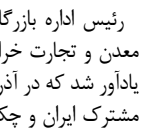

رئیس نمایندگی وزارت امور خارجه در شمال و شرق کشور هم در این جلسه با اشاره به تاریخچه‌ای از مبادلات اقتصادی بین ایران و جمهوری چک، عنوان کرد: ظرف دو سال گذشته هفت هیأت تجاری از این کشور به ایران سفر کرده‌اند و هیأت‌هایی هم از کشور ما به جمهوری چک اعزام شده است.

غلامعباس ارباب‌خالص با بیان اینکه محدودیتی در زمینه همکاری بین دو کشور وجود ندارد، خاطرنشان کرد: خراسان رضوی ظرفیت‌های بسیاری از جمله در حوزه صنعت و معدن برای توسعه همکاری با جمهوری چک دارد؛ همچنین این کشور می‌تواند از طریق خراسان رضوی به بازارهای آسیای میانه دسترسی داشته باشد.

مشاور وزیر امور خارجه در بخش دیگری از صحبت‌های خود از راه‌اندازی اتاق مشترک ایران و جمهوری چک تا آذر ماه سال جاری خبر داد و ابراز امیدواری کرد: با ایجاد این اتاق به زودی شاهد افزایش همکاری‌ها و تعاملات اقتصادی بین دو کشور باشیم.

گذار به شرایط جدید

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری خراسان رضوی هم در بخشی از این نشست با اشاره به اینکه ایران با اجرای برجام و برداشته شدن تحریم‌ها در حال گذار به شرایط جدیدی است، اظهار کرد: خراسان رضوی در چارچوب سیاست‌های دولت مرکزی عزم جدی برای توسعه روابط با کشورهای منطقه و جهان دارد و در همین راستا ظرف دو سال گذشته میزبان هیأت‌های تجاری زیادی از اروپا بودیم و هیأت‌هایی نیز از استان به کشورهای اروپایی اعزام شده‌اند.

علی رسولیان با بیان اینکه معتقدیم جمهوری چک می‌تواند شریک خوبی برای ما در اروپا باشد، تصریح کرد: خراسان رضوی ظرفیت‌های زیادی برای مبادلات تجاری و سرمایه‌گذاری‌های مشترک دارد؛ از طرفی این استان در همسایگی بازارهای بزرگ آسیای میانه و افغانستان است بنابراین فعالیت و تولید کالا در خراسان رضوی فقط منحصر به بازار ما نیست و بازارهای بسیاری در آن سوی مرزها وجود دارد که تشنه کالاهای ما هستند.

بهزاد: اگر بنا باشد این کشور تنها به دنبال عرضه محصولات و بازاری برای کالاهای خود باشد، با توجه به اینکه ما بر تکیه بر توان داخلی تأکید داریم، قطعا به دنبال ادامه همکاری نخواهیم بود؛ به دنبال رابطه برد- برد برای ارتقای توانمندی‌های خود هستیم

مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی و بین‌الملل استانداری خراسان رضوی با اشاره به اینکه بازرگانان ما توانایی عرضه محصولات جمهوری چک را در افغانستان و آسیای میانه دارند، خاطرنشان کرد: علاوه بر این دو منطقه ویژه اقتصادی سرخس و دوغارون در استان هم فرصت خوبی برای سرمایه‌گذاری است.

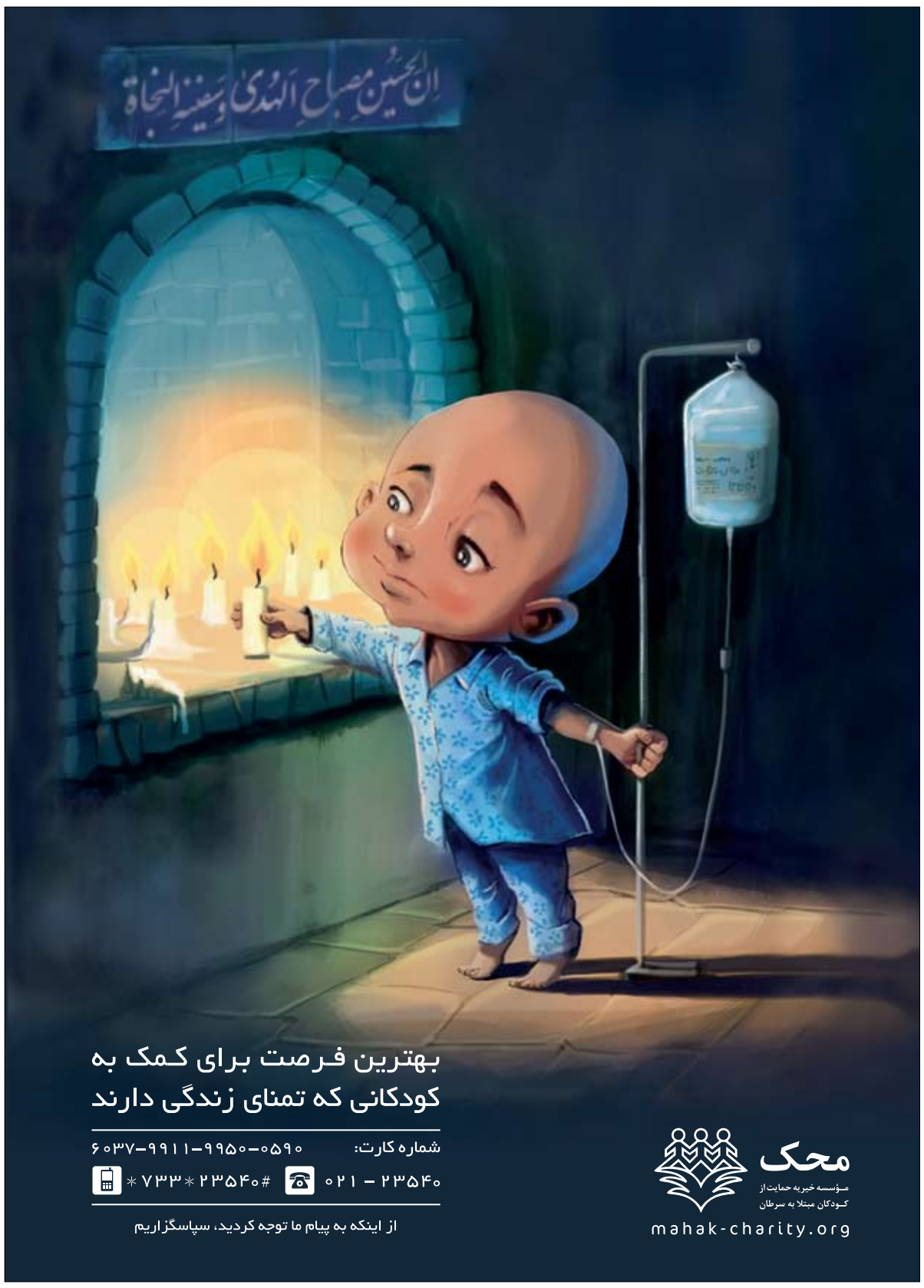

نگاه

لیموترش؛ از شایعه تا حقیقت

حمیدرضا رزمی*

شاید بارها در شبکه های مختلف مجازی به این مطلب برخورد کرده اید :" لیمو معجزه گر است"
لیمو ترش وغوره محصولی معجزه گر در نابودی سلول های سرطانی هستند ، و ۱۰ هزار بارقویتر از شیمی درمانی عمل می کنند. چرا ما چیزی درباره آن نمی دانیم؟ زیراآزمایشگاهها در ساختن ترکیبات آن سود بسیار زیادی کسب می کنند .
بسیاری از مردم دراثر سرطان می میرند درحالی که این راز همچنان حفظ می شود تا منافع شرکت های داروسازی به خطرنیافتد.
ولی آیا این مطلب صحیح است ؟ در این مقاله ما به بررسی درست و یا غلط بودن متن بالا میپردازیم .
به طور کلی تغذیه افراد و اینکه چه چیزی دریافت میکنند نقش مهمی در رشد و سلامتی افراد دارد. مصرف مواد غذایی مناسب در قبل از ابتلا و یا در طول ابتلا به سرطان، منجر به پیشگیری و کمک به درمان این بیماری می شود. میتوان گفت که مصرف مرکبات خواص ضدسرطانی دارند ولی هیچ مطالعه علمی و یا پزشکی معتبری گزارشی مبنی بر اینکه مصرف "لیمو" یک درمان ثابت در برابر تمام سرطان ها باشد را ارائه نداده اند . برای مثال در رابطه با دی لیمونین موجود در لیمو ، مطالعات پاسخ نسبی این ماده (دی لیمونین) در سرطان پستان و روده بزرگ را نشان داده اند . همچنین باید دقت داشت که در این مطالعه ، اثرات دی لیمونین بررسی شده نه اثرات لیمو بر سرطان ، در واقع دوز دی لیمونین داده شده به بیماران در این مطالعه خیلی بیشتر از دوز موجود در لیمو است و برخی مطالعات نیز عدم تاثیر لیمو و آبلیمو بر سرطان را گزارش کرده اند .
شیمی درمانی ، استفاده از دارو و روش های مختلف برای درمان یک بیماری از جمله سرطان است ، با این روش می توان سلول های سرطانی که متاستاز کرده اند و گسترش یافته اند را از بین برد . درهنگام انجام شیمی درمانی ممکن است که سلول های سالم نیز آسیب ببینند و عوارضی همچون آسیب فولیکول های مو ، سلول های دهانی و گوارشی و آسیب به اندام های دیگر بدن دیده شود که برای کاهش این عوارض، داروهای دیگری ممکن است داده شود . هدف اصلی از انجام شیمی درمانی ، درمان سرطان ، جلوگیری از متاستاز سلول های سرطانی و یا کاهش رشد سلول های سرطانی میباشد و میزان تاثیر آن به نوع سرطان ، میزان گسترش آن و اینکه فرد مبتلا در کدام مرحله درمان است بستگی دارد .
در آخر توجه داشته باشید که برای درمان سرطان عوامل خیلی زیادی از جمله نوع تغذیه فرد ، روش های درمانی ، نوع سرطان ، جنبه های روحی و روانی فرد و... تاثیر دارند و بدانید که همه ی این روش ها باهم اثر درمانی خود را می گزارد و تکیه بر یک روش ، راه درمان مناسبی نخواهد بود .

■ **برخی از خواص به ثبت رسیده در مورد لیمو:**

آنژین : برای شستشوی حلق و حنجره از لیمو کمک بگیرید. کمی آب لیمو و آب مقطر را مخلوط کرده و هر یک ساعت یک بار آن را قرقره کنید.همچنین باتوجه به مقدار بسیار زیاد ویتامین C موجود در لیمو، مصرف آن باعث افزایش مقاومت سیستم ایمنی بدن میشود. برای فرد مبتلا به آنفلونزا وسرماخوردگی مصرف مخلوطی از آب لیمو تازه با عسل در یک لیوان آب گرم بسیار مفید است.

معالجه زخم و خراش‌های سطحی پوست : به جای آب اکسیژنه برای شستشوی زخم و خراش‌های سطحی پوست، می توانید آب لیمو را بگیرید و دو برابر به آن آب بیفزایید و با آن زخم‌ها و خراش‌های سطحی پوست را بشویید.

میگرن و سردرد: وقتی میگرن و سردرد دارید، در یک فنجان قهوه یا چای غلیظ یک برش لیمو بیندازید و بنوشید. مصرف آن موجب تسکین درد و میگرن می شود.همچنین می توانید کمپرسی را با برگه‌های بریده شده نازک لیمو انجام دهید سردردهای شدید عصبی را برطرف می کند.

ضدعفونی : آب لیمو به مقدار زیاد باسیلهای تبی تیفوئید (حصبه) و اسهال خونی را کشته و نابود می کند همچنین دستگاه هاضمه و دستگاه ادراری را نیز ضد عفونی می کند. اگر آب آشامیدنی شما مشکوک است چند قطره در آن لیموترش بچکانید به این وسیله آب آشامیدنی شما پاک می‌شود (در آلمان نیز آب را بدین صورت قابل آشامیدن می‌نمایند).
چنانچه روی گوشتهای مانده یا کپک زده چند قطره لیموترش بریزید از عوارض سوء و حوادثی که ممکن است رخ دهد جلوگیری میکند. در نهایت کسانی که می‌خواهند خود را لاغر کنند، اگر صبح ناشتا آب لیموترش را با یک لیوان آب مخلوط کنند و مقدار کمی عسل بآن اضافه نمایند و آن را بنوشند تا ظهر گرسنه نخواهند شد و به این ترتیب به روندلاغری خود کمکی کنند.

*کارشناس تغذیه

بررسی دنیای اقتصاد درباره رژیم‌های غلط کاهش وزن

لاغری با طعم بیماری

دنیای اقتصاد، الهه میرزاده- این روزها تبلیغات زیادی در رابطه با کاهش وزن سریع و رسیدن به اندامی ایده آل را از در و دیوار خیابان‌ها گرفته تا کلینیک‌های لوکس پزشکی زیبایی و انواع رسانه‌ها می‌بینیم ، وعده‌هایی که با توجه به شیوع چاقی و اضافه وزن ،وسوسه انگیز و مهیج به نظر می آیند. هجوم مطالب فراوان درباره اضافه وزن ، راهکارهای لاغری و ...که معلوم نیست پایه علمی و پژوهشی ثابت شده دارند یا خیر از معضلاتی است که با وجود کانال‌ها و گروه‌های مختلف در شبکه‌های اجتماعی این روزها بیش از پیش می‌تواند سلامت افراد رادر معرض تهدید قرار بدهد. در این شماره درنظر داریم که با نگاه اجمالی و کلی بر اصول علمی ،علم تغذیه به شما انواع رژیم‌های نامناسب و خطر آفرین را معرفی کنیم. در واقع آنچه بر عهده شماست تفکر و تأمل درباره روش‌هایی است که از نظر عقلانی با چهارچوب علمی و عملی منطبق نیستند و حتی اگر با رعایت به این رژیم‌ها به نتیجه مطلوب هم برسید، باید بدانید چه صدمات و خطرات جبران ناپذیری را به بدنتان وارد می‌کنید....

■ **بار کج یا راه غلط؟!**

همیشه خارج شدن از حد تعادل ، بدن را با مشکلات متعددی رو به رو می‌کند که مهم‌ترین آن‌ها در حیطه تغذیه ، چاقی است. چاقی یعنی بیش از نیاز روزانه ، انرژی دریافت کردن که البته این کالری های اضافی به بافت چربی تبدیل می‌شوند. از آنجا که طولانی شدن این عارضه ، فرد را با مشکلات متعددی رو به رو می‌کند ، همه از آن گریزانند و در جهت فرونشاندنش تلاش بسیار می‌کنند. خیلی‌ها از همان ابتدا به سراغ رژیم های لاغری سریع ناصحیح و پرمخاطره می‌روند ، زیرا تحمل برنامه‌های غذایی اصولی که مدتها طول می‌کشد تا به نتیجه برسند ، را ندارند.
فارغ از این موضوع که عجله می‌تواند ، زمینه ابتلایشان را به عوارضی چون سنگ کلیه فراهم آورد ، به خصوص در افرادی که مستعد این اختلال بوده و سابقه بروز آن در خانواده شان وجود دارد. ولی همانطور که وزن اضافه‌ی ما در طول سالهای متمادی به وجود آمده ، باید در درازمدت و با اصلاح عادات غذایی ناصحیح آن را برطرف کرد ، زیرا در صورت بی توجهی ، عوارض جبران ناپذیری پیش روی افراد قرار خواهد گرفت. بطور کلی می‌توان گفت رژیم‌های کاهش وزن به چند دسته تقسیم شوند. یک نوع از رژیم‌ها، رژیم‌های بسیار کم کالری‌اند که در مواردی نادر، بیمار تحت نظر و حتی در حالت بستری به ناچار تحت این رژیم قرار می‌گیرد و میزان کالری دریافتی وی بین ۲۰۰ تا ۸۰ کیلو کالری است که معمولا خطر ایجاد سنگ کیسه صفرا، کمبود مواد مغذی و ریزمغذی‌ها را به همراه دارد و در درازمدت هم مؤثر نیست یعنی این نوع رژیم در کوتاه مدت به دلایل خاصی که خطری برای بیمار وجود دارد، ممکن است تجویز شود.
رژیم‌های کم کربوهیدرات دسته دیگری از رژیم‌های کاهش وزن است که در این رژیم مصرف کربوهیدرات در برنامه غذایی روزانه فرد کمتر از ۲۵ گرم است و در کنار این رژیم‌ها، رژیم‌های نامتعادلی داریم که یا بسیار کم چربی هستند و فرد بین صفر تا ۱۹ درصد انرژی را از چربی می‌گیرد در حالی که در مواقع عادی ما میزان دریافت چربی را تا ۳۰ درصد پیش بینی می‌کنیم.»

■ **خطرناک‌ترین رژیم‌ها**

رژیم کتوژنیک: زمانی که بدن چربی می‌سوزاند، عنصری به اسم کتون بوجود می‌آید. رژیم کتوژنیک با وارد کردن فشار، بدن را مجبور می‌کند که به‌جای گلوکز از چربی به عنوان منبع سوخت استفاده نماید
رژیم‌های کتوژنیک از دیگر رژیم‌های نامتعادل کاهش وزن است که در آن میزان مصرف چربی بالا و مصرف پروتئین متوسط است که البته بدون کربوهیدرات داده می‌شود. این رژیم در کوتاه مدت موجب کاهش وزن می‌شود اما پیروی از این رژیم بسیار مشکل است از طرفی عوامل خطر را افزایش می‌دهد و ممکن است فرد در اثر پیروی از این رژیم به دیابت نوع ۲مبتلا شود.همچنین پیروی از رژیم‌های کتوژنیک موجب بروز یبوست و افزایش مقاومت به انسولین می‌شود.» رییس انستیتو تحقیقات تغذیه و صنایع غذایی ایران نیز در مورد این رژیم‌ها چنین توضیح می‌دهد که بدن در واقع نوعی اعتیاد به کربوهیدرات‌ها پیدا می‌کند بدون اینکه کربوهیدرات افزایش پیدا کند و در یک وعده کربوهیدرات مصرفی یک سوم وعده اصلی را در بر می‌گیرد که ناکافی است و حالت کتوز ایجاد می‌کند. کتوز بروز مواد سمی در بدن است که خود عوارض زیادی دارد.

■ **رژیم لاغری غلط اتکینز**

یکی از مشهورترین رژیم های لاغری که در مدت زمان کوتاه، کاهش وزن قابل ملاحظه ای را به همراه دارند ، رژیم غذایی اتکینز است. همان برنامه غذایی پرپروتئینی که به فرد اجازه مصرف آزادانه انواع گوشت ها و حتی چربی ها را می‌دهد (البته بدون نان و هر نوع سبزی و میوه) و بدن با از دست دادن آب زیاد ، با کاهش وزن رو به رو می‌شود. یادتان باشد که مصرف بیش از اندازه گوشتها بار زیادی را بر کلیه ها وارد خواهد کرد و در صورتی که مستعد ابتلا به سنگهای کلیوی باشید ، با گرفتن این رژیم لاغری غیراصولی ، خود را در معرض ابتلا به این عارضه قرار خواهید داد. باید توجه کنیم که کمبود فیبر و ویتامین‌ها در رژیم اتکینز باعث مشکلات عدیده‌ای برای فرد می‌شود همچنین ممکن است اختلال در املاح و الکترولیت‌ها ایجاد کند از طرفی کمبود کربوهیدرات‌ها در این رژیم می‌تواند منجر به افت گلوکز کاذب شود که به ویژه برای مغز که نیاز به این ماده مغذی دارد اشکالاتی ایجاد می‌کند و می‌تواند در یادگیری، هوشیاری و حواس افراد تاثیری منفی بگذارد.»
به طور کلی این به آن معنا نیست که در رژیم لاغری نباید گوشت خورد ، بلکه منظور این است که نباید بیش از اندازه مصرف کرد. همواره خوردن مقدار مشخصی از انواع گوشت سفید به خصوص گوشت مرغ و ماهی برای افرادی که می‌خواهند لاغر شوند ، به عنوان یک گزینه ضروری و مورد نیاز بدن توصیه می‌شود.

■ **سرطان و رژیم غلط**

عدم مصرف کربوهیدرات‌ها می‌تواند موجب بروز سرطان شود به دلیل اینکه ما بسیاری از فیبرها را از طریق کربوهیدرات‌ها دریافت می‌کنیم و لذا حذف آن می‌تواند ابتلا به سرطان را به همراه داشته باشد، دکتر حاجی فرجی رییس انستیتو تحقیقات تغذیه و صنایع غذایی در این رابطه تاکید کرد:«حذف کربوهیدرات‌ها از برنامه غذایی، افزایش ضعف و خستگی عضلات را به همراه دارد چرا که یک ماده آماده برای سوخت را از بدن حذف کرده‌ایم و چربی جایگزین آن شده است که این در درازمدت فقط می‌تواند انرژی برای نیازهای روزانه عضلات ایجاد کند.»

■ **عوارض دیگر حذف کربوهیدرات:**

حذف کربوهیدرات‌ها از رژیم غذایی می‌تواند موجب افزایش اسید اوریک شود که احتمال ابتلا به نقرس و سنگ کلیه را افزایش می‌دهد و نهایتاً افزایش کلسترول خون و لیپیدهای خون هم می‌تواند باعث مشکلات قلبی و عروقی شود. همچنین حذف کربوهیدرات‌ها از رژیم غذایی موجب افزایش مشکلات گوارشی و یبوست می‌شود چرا که دریافت فیبرهای غذایی از طریق کربوهیدرات‌ها به حداقل رسیده است.

■ **مکمل ، ضروری یا غیر ضروری:**

نکته دیگر در مورد رژیم‌های نادرست این است که توصیه به مصرف مکمل‌های غیرضروری می‌کند به دلیل اینکه می‌داند این رژیم کمبود ریزمغذی‌ها را به همراه دارد و به دلیل اینکه مصرف مکمل‌ها باید در شرایط خاصی و تحت نظر متخصص تغذیه باشد این رژیم‌ها می‌تواند مشکل ساز باشد،همچنین عدم آموزش راه‌های کسب شیوه صحیح زندگی از دیگر مشکلات رژیم‌های غیرمتعادل است یعنی به دلیل اینکه ضمانت در جهت اغواگری و تبلیغات کذب دارد و به فرد اطمینان می‌دهد فقط با این رژیم بدون اینکه دردسری داشته باشد می‌تواند کاهش وزن داشته باشد لذا آموزش صحیحی هم برای شیوه زندگی صحیح به همراه نخواهد داشت درنهایت اینکه فرد را به پزشک بی اعتماد می‌کند چون در مدت کوتاهی فرد ناموفق است و از رژیم برمی گردد و به متخصصی که مراجعه کرده است نیز بی اعتماد می‌شود.

■ **نتیجه:**

چاقی با رژیم‌های یویویی برمی گردد در واقع به دلیل غیراصولی بودن رژیم‌های غیرمتعادلی که به آنها اشاره شد ،در نهایت سبب فاصله رژیم از عادات و رفتار و علایق فرد می‌شود لذا رژیمی کوتاه مدت است یعنی فرد توان ادامه این رژیم‌ها را ندارد و سریعاً از ادامه آن‌ها پشیمان می‌شود و برمی گردد و حالت یویو به خود می‌گیرد و فرد بارها رژیم را رها کرده و دوباره متصل به رژیم می‌شود لذا ضمن اینکه این رژیم‌ها اثری ندارد گاها برگشت بدی دارد یعنی فرد بیشتر از حالت اولیه دچار اضافه وزن می‌شود .رژیم‌های غیرمتعادل نگاه یک سویه و یکنواخت به بیماران می‌دهد و باعث می‌شود فرد فقط فکر کند با همین رژیم می‌تواند در مدت کوتاهی وزن کم کند و هر وقت که مایل بود می‌تواند رژیم را رها کند.
مهم‌ترین چیزی که در رژیم‌های نادرست وجود دارد تبلیغات فریبکارانه‌ای است که فرد را متقاعد می‌کند در مدت کوتاهی کاهش وزن زیادی داشته باشد و در واقع آن را ضمانت می‌کند.نکته دیگر این است که توصیه‌ها و برنامه‌های غیرعلمی و غیرعملی به فرد می‌دهد به دلیل اینکه وقتی فرد را از عادات و رفتار الگوی غذایی معمول و خانواده دور می‌کند این کار غیرعلمی است یعنی فرد ممکن است در کوتاه مدت این رژیم را پیش گیرد اما در میان مدت و درازمدت ادامه این رژیم برای وی غیرعملی است

■ **برای یکدیگر رژیم تجویز نکنید**

یکی از دلایل مهمی که افراد به رژیم‌های غیراصولی رجوع می‌کنند تبلیغات ماهواره‌ای و اینترنتی است. متاسفانه افراد این توصیه‌ها را می‌پذیرند بدون اینکه درمورد علمی بودن یا نبودن آن اطلاعاتی داشته باشند. گاهی اوقات فرد این نوع رژیم‌ها را به توصیه دوستان یا افراد خانواده استفاده می‌کند غافل از اینکه رژیم کاهش وزن با در نظر گرفتن شرایط زندگی فرد، تاریخچه بیماری‌ها، بحث ژنتیک و فعالیت‌های فیزیکی هر فردی با توجه به نوع بیماری متفاوت است.

نکات مورد توجه درباره غذای نذری

نذر کردن به مناسبت‌های مذهبی متعدد با فرهنگ دینی ما رابطه‌ای مستحکم و طولانی‌مدت دارد.با توجه به قرار گرفتن در ایام محرم وصفر و توجه به اینکه در این ایام در کشور ما نذرهای زیادی ادا می شود باید نکات مهمی درباره مصرف این غذا ها متذکر شد.

واقعیت امر این است که گذشتن از غذای نذری به خصوص در حال و هوای این روزها یکی از سخت ترین کارهاست
این روزها خیلی از مراجعین به متخصصان تغذیه فقط دنبال جواب این سوال هستند که آیا در طول رژیم می توانند از غذای نذری میل کنند یا خیر!؟
پاسخ : منع هیچ چیزی به روند رژیم شما کمک نمی کندپس لطفا میل کنید اما اندک
غذاهای نذری به واسطه ی اینکه در حجم های زیاد طبخ میشوند معمولا از روغن و نمک و ادویه ی زیادی در تهیه ی آنها استفاده میشود پس بنابراین اگر در این ایام جزو عزاداران حسینی هستید سعی کنید یکی از وعده های خود را به این نوع غذاها اختصاص بدهید و البته این موضوع را در نظر داشته باشید که ۵قاشق برنج معادل هشتاد کالری میباشد.

■ **توصیه مهم:**

بیماران قلبی و عروقی باید توجه کنند کهبیشتر از سایرین تحت تاثیر مصرف این غذاها قرار می گیرند، استفاده از دنبه گوسفندهای نذری ذبح شده برای تهیه خورش قیمه، استفاده از چربی زیاد در طبخ غذاهای نذری، شیرین کردن زیاد شربت‌ها و نوشیدنی‌ها از جمله مواردی است که می‌تواند برای مبتلایان به بیماری‌های مزمنی مانند بیماری‌های قلبی - عروقی و افراد دیابتی مشکل‌آفرین شود. به دلیل چربی، شوری و سنگینی غذاهای نذری در خوردن زیاده روی نکنید و برای کاهش چربی و جلوگیری از بروز بیماری های قلبی هنگام مصرف از لیمو، سالاد یا سبزی استفاده کنید.

■ **زمان نگهداری غذای نذری در یخچال حداکثر ۲ روز**

درباره زمان استفاده از غذاهای نذری باید توجه کنیم که غذای نذری را بیش از ۲ روز در یخچال نگه ندارید و در صورت امکان آن را بین خانواده های نیازمند یا آسایشگاه های سالمندان و مراکز بهزیستی پخش کنید. در انتها به یاد داشته باشید،غذای نذری را تنها از مراکز معتبر شناخته شده و یا افراد مورد اطمینان قبول کنید،در روزهای اخیر مسمومیت غذایی و مرگ در پی خوردن غذاهای مشکوک با نام نذری گزارش شده است.

التماس دعا

یادداشت

کبد چرب

سید عارف مؤمنی*

کبد چرب یا استئاتوز واژه کلی برای اشاره به جمع شدن چربی در کبد است. وجود چربی در کبد، طبیعی می‌باشد، اما اگر این میزان از چربی بیشتر از ۵ تا ۱۰ درصد وزن کل کبد شود، فرد به بیماری کبد چرب دچار شده است. کبد چرب یک بیماری درمان پذیر است ولی بعضی اوقات می تواند باعث اثرات و عوارض خطرناکی شود. کبد چرب معمولا نشانه و علامتی نداشته و باعث آسیبی همیشگی و برگشت پذیر نمی‌شود. وظیفه کبد تصفیه مواد خوراکی و نوشیدنی مصرفی و دفع مواد مضر از بدن است. اگر میزان زیادی چربی در کبد وجود داشته باشد، این فرآیند دچار مشکل می‌شود. در بعضی از مواقع کبد چرب باعث التهاب و یا زخم‌های کبدی می‌شود. در شدیدترین حالت کبد چرب، نارسایی کبدی بروز می‌کند.

■ **انواع کبد چرب**

کبد چرب به سه دسته کلی، کبد چرب غیرالکلی، کبد چرب الکلی و کبد چرب حاد بارداری تقسیم می‌شود.

● **کبد چرب غیرالکلی**

این بیماری زمانی رخ می‌دهد که کبد در شکستن چربی‌ها دچار مشکل می‌شود و با جمع شدن چربی در بافت‌های کبد، فرد دچار کبد چرب می‌گردد. این بیماری زمانی مشخص می‌شود که ۱۰ درصد و یا بیشتر وزن کبد حاوی چربی باشد. این بیماری خود نیز به چند دسته تقسیم شده و در شدیدترین مراحل باعث سیروز کبدی و یا زخم و سپس نارسایی کبدی می‌گردد.

● **کبد چرب الکلی**

این بیماری جزء اولین مراحل بیماری‌های کبدی مربوط به الکل است. کبد با مصرف زیاد الکل صدمه دیده و قادر به شکستن چربی‌ها نیست. اگر فرد از مصرف الکل خودداری نماید، این نوع کبدچرب کم کم درمان می‌گردد، اما در صورت ادامه مصرف الکل، فرد ممکن است دچار سیروز کبدی گردد.

● **کبد چرب بارداری**

هرچند این نوع از کبد چرب خیلی نادر است، با این حال جمع شدن چربی در کبد هنگام بارداری می‌تواند خطراتی جدی هم برای مادر و هم برای جنین داشته باشد. این بیماری می‌تواند باعث نارسایی کبدی، نارسایی کلیه، عفونت شدید و یا خونریزی شود. هرچند دلیل این بیماری کاملاً شناخته نشده اما دانشمندان معتقدند این بیماری با هورمون‌های بارداری در ارتباط است. علایم این بیماری در سه ماه سوم بارداری رخ داده و شامل حالت تهوع، استفراغ، درد در قسمت بالایی سمت راست شکم، زردی و کسالت عمومی می‌شود. زنان باردار باید آزمایش‌های لازم را برای اطلاع از این بیماری انجام دهند، در اکثر اوقات پس از زایمان به تدریج بهبودی حاصل می‌گردد.

■ **علایم کبد چرب**

کبد چرب معمولاً یک بیماری خاموش است و به خصوص در مراحل اولیه نشانه‌ای ندارد. زمانی که بیماری پیشرفت کند، می‌تواند باعث علایم مبهمی همچون:

- خستگی
- کاهش وزن
- ا کاهش اشتها
- ضعف
- تهوع
- گیجی، مشکل در تصمیم گیری و یا تمرکز
- درد در مرکز و یا سمت راست قسمت بالایی شکم
- بزرگ شدن کبد

■ **پیشگیری از ابتلا به کبد چرب**

برای کاهش خطر ابتلا به کبد چرب رعایت موارد زیر مؤثر می‌باشند:

● **رژیم غذایی سالم:** یک رژیم غذایی سالم حاوی میوه، سبزیجات، غلات کامل و روغن‌های گیاهی می‌تواند خطر ابتلا به کبد چرب را کاهش دهد.

● **حفظ وزن متعادل و تناسب اندام:** اگر شما چاق هستید و یا اضافه وزن دارید کاهش وزن به شما کمک می‌نماید. اگر وزن مناسبی دارید، تناسب اندام و وزن خود را در محدوده نرمال حفظ نمایید.

● **ورزش و تمرین:** ورزش در بیشتر روزهای هفته کمک کننده است، البته اگر مدتهاست ورزش نکرده‌اید، پیش از ورزش با متخصص تغذیه مشورت نمایید.

● **ترک الکل :** در صورتی که شما مشروبات الکلی مصرف می‌کنید، ترک مصرف الکل می‌تواند از ابتلا به کبد چرب الکلی جلوگیری نماید.

■ **درمان وکنترل کبد چرب**

با رعایت موارد زیر، شما می‌توانید کبد چرب را کنترل و درمان کنید، این موارد شامل:

● کاهش وزن. در صورتی که شما اضافه وزن داشته و یا چاق هستید، باکاهش کالری مصرفی روزانه ، پیروی از یک رژیم غذایی سالم تحت نظر متخصص تغذیه و افزایش فعالیت بدنی اقدام به کاهش وزن نمایید.

● فعالیت بدنیتان را افزایش دهید. هدفتان را حداقل ۳۰ دقیقه ورزش در طول روز قرار داده و اگر نیاز به کاهش وزن هم دارید، این میزان را افزایش دهید.

● دیابت و کلسترول خون خود را کنترل کرده و به توصیه‌های پزشکتان عمل نمایید.

● از کبد خود محافظت کنید. از کارهایی که فشارزیادی بر کبد می‌کنند همچون مصرف الکل و یا مصرف خودسرانه دارو خودداری نمایید.

*کارشناس تغذیه

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
مدیر هنری: محمد عسگری
دفتر مرکزی ویژه نامه های استانی:۴۲۷۱۰۴۵۴-۰۲۱
نشانی: خیابان قائم مقام فراهانی،
ضلع شمال غربی میدان شعاع، پلاک۱۰۸

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی استان های خراسان
دوشنبه ۲۶ مهر ماه ۱۳۹۵/ ۱۵ محرم ۱۴۳۷/ ۱۷اکتبر ۲۰۱۶/ شماره ۳۸۸۷

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
نشانی: مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره۱۳
تلفن: ۵-۳۷۰۵۶۸۵۴-۰۵۱ نمابر:۸۹۷۸۰۲۱۷-۰۲۱
آگهی ها: ۰۹۱۲ ۴۱۹ ۸۶ ۳۵
پست الکترونیک: mashhad@den.ir
نسخه الکترونیک: www.EastEconomy.ir
سامانه ارتباطی:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

خراسان ما

ملا محمد هاشم؛ ثقةالاسلام امام شناس

رضا سلیمان نوری*

یکی از نقاطی که به هنگام بررسی تاریخ انقلاب اسلامی در مشهد بدان بسیار اشاره می شود، مسجد ملاهاشم است. مسجدی که درست در کنار مقر اصلی حوزه علمیه مشهد یعنی مدرسه علمیه نواب قرار دارد. همان مسجدی که اگر از بست شیخ طوسی یا همان بالا خیابان از مجموعه حرم مطهر رضوی خارج شوید و قصد رفتن به چهار راه شهدا را داشته باشید، نزدیک ترین مسجد به مجموعه بارگاه منور ثامن الحجج(ع) محسوب می شود. مسجدی که هر چند امروز بازسازی شده و شکل و شمایل قدیمی از جمله حوض زیبای وسط حیاط و زیر زمین تنگ و تاریک آن که راه فراری برای مبارزان از چنگال دژخیمان رژیم پهلوی در جریان مبارزات سال های پیش از انقلاب محسوب می شد، دیگر وجود خارجی ندارد ولی هنوز یکی از معروف‌ترین مساجد مشهد است. با خود می گویید مگر نه اینکه قرار است در این سلسله مطالب به معرفی چهره های برجسته علم و ادب و فرهنگ و سیاست خراسان بپردازیم، پس معرفی و تعریف و تمجید از بنای یکی از مساجد مشهد به چه منظور است؟ این سخن بیراه نیست اما هدف ما در معرفی این مسجد، ویژگی های ساختمان گذشته یا کنونی آن و یا نقش این مجموعه در مبارزات مردم مشهد در جریان انقلاب اسلامی و سال‌های بعد از آن نیست که درباره هر کدام می توان یادداشتی طولانی قلمی کرد بلکه نامی که بر بالای آن نقش بسته و بدان معروف است یعنی ملاهاشم هدف از این نوشتار است.

■ کیستی ملاهاشم

بی شک برای بسیاری از خوانندگان این سلسله نوشتار به هنگامی که از برابر مسجد مورد اشاره رد شده اند این سوال پیش آمده که مگر ملاهاشم چه جایگاهی داشته که یکی از معروف ترین و البته قدیمی ترین مساجد شهر مشهد به نام او مزین است؟ حتی برخی از شما این پرسش را عمومی تر کرده و سعی کرده‌اید با تفحص در منابع موجود تاریخ مشهد بیشتر راجب وی بدانید اما این جستجوی شما، نتیجه لازم را در بر نداشته است. امری که بی شک به وضعیت خاص زمان زندگی این عالم بزرگ باز می‌گردد و تلاش من نیز برای حل این معما تنها به اطلاعات ذیل ختم شد.

حاج ملا محمد هاشم خراسانی از عالمان برجسته و معروف مشهد در اواخر قاجار و اوایل دوره حکومت پهلوی اول بوده که سال ۱۲۸۰ قمری برابر با ۱۲۴۲ خورشیدی در مشهد به دنیا آمده است. او که از منظر جایگاه دینی به درجه ثقةالاسلامی رسیده پس از فراگرفتن مقدمات علوم در مشهد به منظور تکمیل دانسته‌ها راهی نجف اشرف شده است. ملاهاشم در این شهر ۱۲ سال اقامت کرده و طی این دوره از محضر بزرگانی چون عالم جلیل القدر و رهبر فکری قیام مشروطه ایران یعنی آخوند ملا محمد کاظم خراسانی و همچنین بزرگ خاندان عظیم الشان صدر در آن دوران یعنی آیت الله سید اسماعیل صدر که هر دو از مراجع تقلید زمان بوده اند، بهره‌مند شده است. او پس از پایان این دوران و کسب درجه اجتهاد با راهنمایی اساتیدش خاصه آخوند خراسانی به مشهد بازگشته تا در ارشاد مردم سرزمین خراسان زیر سایه عالم آل محمد(ص) بکوشد. ملا محمد هاشم در ماه‌های نخست پس از بازگشت به وطن مدتی در حوزه درس آیت‌الله سیدعلی حائری یزدی شرکت کرده و سپس به بیان احکام و تعلیم فتاوای علمای اعلام و اقامه جماعت و وعظ ارشاد خلق همت گماشته است. جایگاه او در جامعه آن زمان به گونه ای بوده که اهالی وقت مشهد و سایر شهرهای خراسان به او اعتقاد تمام و کمال داشته و مراجع تقلید او را «ثقه» به معنای نماد دین می‌شمردند.

■ آثار ثقه الاسلام

حاج ملا محمد هاشم همزمان با فعالیت شفاهی در راه گسترش دین از تحقیق و تالیف نیز فراموش نکرد و چندین و چند کتاب از جمله کتب «وسیلةُ الامان من تسویلات الشیطان»،«حُسنُ العاقبةُ فی سَعادَةِ الخاتَمه»، «غایةُ الآمال فی حُسنِ خواتیم الاعمال» و نیز رساله‌هایی در رد ربا، نحوه انجام معاملات، در نحوه تقسیم ارث و نفقات و قبله به رشته تحریر در آورد. اما بی شک مهم ترین و جاودانه ترین اثر او کتاب ارزنده و گرانسنگ «منتخب التواریخ» است که به عنوان دایرةالمعارف زندگی امامان و عالمان شیعه شناخته شده و می‌شود.

اشراف کامل حاج ملا محمد هاشم خراسانی بر منابع عربی و فارسی، اطلاع او از معارف اسلامی و استفاده‌اش از منابع متعدد، منتخب التواریخ را به دایرة المعارفی تاریخی با رویکرد شیعی و خراسانی بدل کرد.

از جمله بخش‌های جالب و قابل توجه این کتاب تاریخ، نوشته‌های او درباره گذشته روضه مقدس رضوی (ع) و صحن‌های مربوط به آن و هم چنین ذکر بزرگان و علمای مدفون در مشهد است که هم اکنون نیز یکی از منابع اصلی محققان در این زمینه‌ها محسوب می‌شود. علاوه بر این، او بخشی از کتاب خود را به ذکر سلسله نسب و شجره نامه سادات رضوی اختصاص داد و به این ترتیب بزرگ ترین گام را در معرفی افراد باقی مانده از نسل ثامن الحجج(ع) برداشت. شاید هم دفن او در رواق دارالحفّاظ حرم مطهر رضوی، مکانی که درست در برابر ضریح پاک امام مهربانی‌ها قرار دارد، پس از تشییعی باشکوه توسط مردم مشهد در ۲۸اسفند ۱۳۱۲خورشیدی پاسخی به این اقدام نیک ملا محمد هاشم بوده است.

*کارشناس ارشد ایرانشناسی و خراسان پژوه

در حالی که مدیران شهری باید از اقتصاد زیارت بهره ببرند، اما در این حوزه شاهد فرصت‌سوزی‌های بسیاری هستیم

«دنیای اقتصاد» کم‌توجهی به فرصت‌های اقتصادی حضور زائران در مشهد را بررسی می کند؛

غفلت از اقتصاد زیارت

اخلاقی: اقتصاد زیارت منافاتی با اصل زیارت ندارد

دنیای اقتصاد- گروه شهری- وجود بارگاه منور رضوی در مشهد و حضور سالانه حدود ۲۵ میلیون زائر و مسافر فرصتی بی‌نظیر برای این شهر و مدیرانش فراهم کرده است تا بتوانند با بهره‌مندی از این فرصت، اقتصاد شهری را شکوفا کنند اما به دلایل مختلف اقتصاد زیارت در مشهد مغفول واقع شده است و در حالی که مدیران باید از حضور این خیل عظیم زائران در بُعد اقتصادی هم بهره ببرند، اما در این حوزه شاهد فرصت‌سوزی‌های بسیاری هستیم و دومین کلان‌شهر کشور با مشکلات اقتصادی بسیاری دست و پنجه نرم می‌کند. کلان‌شهری مانند مشهد در صورت برنامه‌ریزی صحیح می‌تواند از حضور زائران و مسافران در راستای ساختن اقتصادی پایدار حداکثر بهره را ببرد اما به اذعان برخی از مدیران شهری از این فرصت‌ها غفلت شده و این غفلت، عقب‌ماندگی اقتصاد شهر را به دنبال داشته و حتی در برخی موارد هزینه‌هایی را هم به شهروندان تحمیل کرده است؛ چندی پیش یکی از اعضای هیأت رئیسه شورای اسلامی شهر مشهد در این خصوص اظهار کرد: اقتصاد زیارت اشتغال‌زاست و شهری همانند مشهد با این حجم مسافر نباید مشکل اشتغال و اقتصاد داشته باشد.

غلامحسین صاحبی در این باره گفته بود: حضور سالانه نزدیک به ۲۵ تا ۳۰ میلیون زائر داخلی و خارجی یک فرصت اقتصادی برای اشتغال در مشهد محسوب می‌شود و وظیفه مدیران شهری است که از این فرصت بیشترین و بهترین استفاده را ببرند.

■ غفلت نظام از اقتصاد زیارت

عضو کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر مشهد در این خصوص با بیان اینکه نگاه اسلام جامع‌نگر است، تأکید کرد: اقتصاد زیارت هیچ منافاتی با اصل زیارت ندارد.

اخلاقی: اقتصاد زیارت مورد غفلت نظام قرار گرفته است؛ مدیران شهری می‌توانند از حضور زائر از بعد اقتصادی بهره ببرند؛ اقتصاد زیارت هیچ منافاتی با زیارت ندارد و مدیریت و حاکمیت شهر در کنار مذهبیت و معنویت وظیفه دارد در حوزه حمل‌ونقل، اسکان، تفریح و... امکانات فراهم کند

حسنعلی اخلاقی امیری با بیان اینکه در شهرهای مذهبی اولویت، وجود مکان مقدسی است که در آن شهر وجود دارد، گفت: شهر مذهبی در بخش خدمات، اقتصاد خود را دارد؛ بخشی از زائران نیازمند بهداشت و سلامت و بخشی در کنار زیارت نیازمند امکانات اقامتی، تفریحی و گردشگری به ویژه برای کودکان و جوانان هستند؛ مسلما اگر نگاه جامع به شهر داشته باشیم اولویت مذهب است اما نیازمندی‌های مختلفی برای ماندگاری زائر وجود دارد و باید برای افرادی که از داخل و خارج کشور حضور پیدا می‌کنند، امکانات متناسب با نیاز آنان فراهم شود.

وی با بیان اینکه اقتصاد زیارت مورد غفلت نظام قرار گرفته است، خاطرنشان کرد: نیاز به مراکز اسکان، نیازهای تفریحی و... در برنامه‌ریزی‌های منسجم در کنار هم قرار می‌گیرند و باید به تمام نیازهای زائر توجه کنیم.

عضو کمیسیون فرهنگی شورای اسلامی شهر مشهد به این نکته هم اشاره کرد که زائر نیازمند خدماتی است و با حضور وی دادوستدی انجام می‌شود و زائران با انجام این دادوستدها می‌توانند به اقتصاد شهری کمک کنند و در کنار آن سوغات زائر به این توانمندی‌ها کمک کرده و باعث افزایش ظرفیت شهری می‌شود.

اخلاقی امیری با تأکید بر اینکه مدیران شهری می‌توانند از حضور زائر از بعد اقتصادی بهره ببرند، گفت: اقتصاد زیارت هیچ منافاتی با زیارت ندارد و مدیریت و حاکمیت شهر در کنار مذهبیت و معنویت وظیفه دارد در حوزه حمل‌ونقل، اسکان، تفریح و... امکانات فراهم کند و ایجاد بسترهای مناسب در این بخش هیچ تقابلی با تفریح و زیارت ندارد.

■ تحمیل هزینه به مردم

یکی دیگر از اعضای شورای اسلامی شهر مشهد در این باره در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» می‌گوید: کشورها و شهرهای توریستی همواره از حضور گردشگران استقبال می‌کنند زیرا از درآمدهای ناشی از حضور این توریست‌ها برای توسعه اقتصادی خود استفاده می‌کنند اما ساختارهای غلط و نبود نظام مالیاتی درست و شفاف و نبود انضباط مالی باعث شده هزینه‌های حضور زائران به شهروندان مشهدی تحمیل شود.

جواد ستاری ادامه می‌دهد: برای مثال حضور زائران در مشهد مسائلی از قبیل افزایش هزینه‌های رفت و روب، آلودگی هوا، ترافیک و ... را به دنبال دارد؛ یا در بسیاری از موارد تخت‌های بیمارستانی شهر توسط زائران اشغال می‌شود و دولت نمی‌تواند در این زمینه کمک بیشتری کند. این عضو شورای شهر مشهد با تأکید بر اینکه حضور زائران و گردشگران باید مزیت و فرصتی برای رشد اقتصادی شهر باشد، خاطرنشان می‌کند: در مشهد تقریبا تمام مردم هزینه‌های حضور زائران را متحمل می‌شوند و این در حالی است که فقط تعداد اندکی از مردم با زائران در ارتباط هستند و از حضور آن‌ها سود می‌برند.

ستاری تأکید می‌کند: مباحث مالی مرتبط با حضور زائران باید شفاف شود و انضباط مالی وجود داشته باشد تا مشکلات ناشی از غفلت از اقتصاد زیارت به حداقل برسد و تمام مردم از مزایای حضور زائران در مشهد منتفع شوند و بهره ببرند.

■ لایحه‌ای برای ساماندهی اقتصاد زیارت

معاون اقتصادی شهردار مشهد اما معتقد است همین که درباره اقتصاد زیارت در میان مدیران شهری صحبت‌هایی مطرح می‌شود و رسانه‌ها به آن می‌پردازند، نشان می‌دهد از این موضوع غفلت نشده بلکه توجه لازم به این مسأله صورت نگرفته است.

ستاری: حضور زائران و گردشگران باید مزیت و فرصتی برای رشد اقتصادی شهر باشد؛ در مشهد تقریبا تمام مردم هزینه‌های حضور زائران را متحمل می‌شوند و این در حالی است که فقط تعداد اندکی از مردم با زائران در ارتباط هستند و از حضور آن‌ها سود می‌برند

مزجی: جلب توجه مدیران شهری به بحث اقتصاد زیارت زمینه را برای بهره‌مندی از آن فراهم می‌کند؛ مدیریت فعلی شهر توجه ویژه‌ای به بحث اقتصاد زیارت دارد و در همین راستا شهرداری لایحه‌ای را برای ساماندهی زنجیره تأمین نیازمندی‌های زائر از مبدأ تا مبدأ تقدیم شورای شهر کرده که این لایحه در حال بررسی است

محمدرضا مزجی با بیان اینکه جلب توجه مدیران شهری به بحث اقتصاد زیارت زمینه را برای بهره‌مندی از آن فراهم می‌کند، می‌افزاید: مدیریت فعلی شهر توجه ویژه‌ای به بحث اقتصاد زیارت دارد و در همین راستا شهرداری لایحه‌ای را برای ساماندهی زنجیره تأمین نیازمندی‌های زائر از مبدأ تا مبدأ تقدیم شورای شهر کرده که این لایحه در حال بررسی است. معاون اقتصادی شهردار مشهد ادامه می‌دهد: در صورت به نتیجه رسیدن این لایحه، شرکتی با سهامداری تمام شهرداری‌های کشور و علاقمندان به زیارت ایجاد خواهد شد تا با هم‌افزایی، از تمام ظرفیت‌ها برای شکوفایی اقتصاد زیارت استفاده شود. مزجی معتقد است: غفلت و کم‌توجهی مدیران گذشته به بحث اقتصاد زیارت به دلیل مشغله‌ها و دغدغه‌های فراوان برای رفع نیازمندی‌های مردم بوده است.

اشتغال پایدار زنان روستایی از راهکارهای کاهش مهاجرت به شهرهاست

مشاور وزیر جهاد کشاورزی در مشهد اعلام کرد:

دنیای اقتصاد- مشاور وزیر جهاد کشاورزی در امور بانوان گفت: ایجاد اشتغال پایدار برای زنان روستایی و مشارکت بیشتر آنان در فعالیت‌های اجتماعی نقش بسیار در کاهش مهاجرت به شهرها دارد.

به گزارش ایرنا، فروغ‌السادات بنی‌هاشم اظهار کرد: زنان از ارکان اصلی خانواده به ویژه در مناطق روستایی محسوب می‌شوند و هر اندازه به آنان توجه بیشتر شود، شاهد ماندگاری بیشتر روستاییان در این مناطق خواهیم بود.

مدیرکل دفتر امور زنان روستایی و عشایری وزارت جهاد کشاورزی تصریح کرد: ایجاد نشدن اشتغال پایدار برای روستائیان، مهاجرت از مناطق روستایی را افزایش می‌دهد.

بنی‌هاشم ادامه داد: وزارت جهاد کشاورزی در راستای اهداف اقتصاد مقاومتی مورد تاکید رهبر معظم انقلاب و برای افزایش نقش‌آفرینی زنان در توسعه روستا و ایجاد اشتغال در مناطق روستایی طرح‌های مختلف در دست اجرا دارد که از جمله آنها می‌توان به طرح زنان تسهیل‌گر روستایی اشاره کرد.

وی اضافه کرد: این طرح با هدف ایجاد تحول اجتماعی و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های زنان روستایی در توسعه و رونق اقتصادی این مناطق اجرا می‌شود.

■ راه‌اندازی ۱۵۰۰ صندوق اعتبار خرد زنان روستایی

مشاور وزیر جهاد کشاورزی در امور بانوان خاطرنشان کرد: راه‌اندازی صندوق اعتبار خرد زنان روستایی برای حمایت از اشتغال و کارآفرینی این قشر از دیگر اقدام‌های در دست انجام به شمار می‌رود که در این راستا تاکنون ۱۵۰۰ صندوق در کشور راه‌اندازی شده است.

بنی‌هاشم با بیان اینکه ۶۰۰ صندوق از این تعداد مربوط به سال گذشته بوده و ۳۰ صندوق نیز در استان خراسان رضوی راه‌اندازی شده است، عنوان کرد: صندوق‌های اعتبار خرد بدون تشریفات زاید بانکی و با شرایط آسان و بدون وثیقه زمینه دسترسی زنان روستایی به تسهیلات برای ایجاد اشتغال و کارآفرینی را ایجاد می‌کند.

وی خواستار بهره‌گیری از منابع دستگاه‌های اجرایی و خیران برای تأمین سرمایه صندوق‌های اعتبار خرد در مناطق روستایی شد.

اخبار کوتاه

مهلت ثبت‌نام اینترنتی سرشماری تا ۲۷ مهر تمدید شد

دنیای اقتصاد- مدیر اجرای سرشماری خراسان رضوی گفت: مهلت ثبت‌نام اینترنتی سرشماری تا پایان روز سه‌شنبه، ۲۷ مهر تمدید شد.

رضا جمشیدی اظهار کرد: بر اساس اعلام رئیس ستاد سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵ و رئیس مرکز آمار ایران، با توجه به استقبال هموطنان و روند فزاینده ثبت‌نام در سامانه سرشماری اینترنتی و درخواست بسیاری از استان‌ها، مهلت ثبت‌نام در سامانه تا پایان روز سه‌شنبه ۲۷ مهر تمدید شد.

وی با بیان اینکه داوطلبان باید در فرصت باقیمانده با مراجعه به سامانه اینترنتی www.sarshomari95.ir نسبت به تکمیل پرسش‌نامه مربوط به سرشماری اقدام کنند، افزود: شروع سرشماری حضوری نیز از روز چهارشنبه ۲۸ مهر به مدت یک ماه خواهد بود.

نمایشگاه اختصاصی ایران با محوریت خراسان رضوی در افغانستان برگزار می‌شود

دنیای اقتصاد- رئیس اداره بازرگانی خارجی سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی از برگزاری نمایشگاه اختصاصی ایران در هرات افغانستان با محوریت خراسان رضوی خبر داد.

ناصر بهزاد اظهار کرد: این نمایشگاه با مجوز سازمان توسعه تجارت ایران و با مشارکت تمام استان‌های کشور از ۱۱ تا ۱۴ آبان سال جاری در شهر هرات افغانستان برگزار خواهد شد؛ این نمایشگاه در زمینه‌های کالایی مواد غذایی، مصالح ساختمانی، محصولات پلاستیکی، شوینده‌ها، ماشین‌آلات و ... برگزار خواهد شد. وی با اشاره به برگزاری نشست‌های تجاری در حاشیه این نمایشگاه، افزود: همچنین برگزاری سمینارهای تخصصی و جلسات جهت انجام مذاکرات بین مقامات دولتی و خصوصی دو کشور به ویژه در زمینه مسائل گمرکی و فرصت‌های تجاری، پیش‌بینی شده است.

جذب ۲۴۰ میلیارد تومان تسهیلات در بخش کشاورزی خراسان شمالی

ایرنا- رئیس سازمان جهادکشاورزی خراسان شمالی از جذب ۲۴۸ میلیارد تومان تسهیلات بانکی برای توسعه سرمایه‌گذاری و اشتغال در بخش کشاورزی در دو سال اخیر خبر داد.

عبدالله یوسفی با بیان اینکه تسهیلات فوق در زیر بخش‌های دام و طیور، صنایع کشاورزی، باغبانی، مکانیزاسیون، شیلات و آب و خاک جذب شده است، گفت: جذب این میزان تسهیلات موجب اشتغال برای ۳۳۷۴ نفر در بخش کشاورزی شد.

وی ادامه داد: با توجه به اینکه بخش کشاورزی اولویت نخست استان است به همین دلیل از استاندار و معاونان رئیس‌جمهور درخواست شده تا از تسهیلات صندوق توسعه ملی منابع بیشتری برای این بخش تخصیص داده شود و بخشی از سود کارمزد تسهیلات اعطایی به واحدهای تولیدی برای رفع موانع تولید در استان هم از طریق منابع دولتی تأمین و پرداخت شود.

ثبت ملی ۳ محصول استراتژیک خراسان جنوبی

ایسنا- رئیس جهادکشاورزی خراسان‌جنوبی گفت: سه محصول استراتژیک زرشک، زعفران وعناب خراسان جنوبی ثبت ملی شد.

هاشم ولی‌پورمطلق اظهار کرد: عناب بیرجند ایران با شماره ثبت ۴۴- جی آی، زرشک جنوب خراسان ایران با شماره ثبت ۴۵- جی آی، زعفران قاینات ایران با شماره ثبت ۴۲- جی آی و زعفران خراسان ایران با شماره ثبت ۵۶- جی آی به عنوان نشان جغرافیایی در مرکز مالکیت معنوی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به ثبت ملی رسید.

وی با بیان اینکه پرونده این چهار محصول برای ثبت جهانی و دریافت نشان جغرافیایی به سازمان جهانی مالکیت فکری (WIPO) ارسال شد، افزود: نشان جغرافیایی برای اطلاع مصرف‌کنندگان ملی و جهانی از منشأ و کیفیت محصولات به کار می‌رود و این امکان را به متولیان بخش خصوصی دارنده نشان جغرافیایی می‌دهد تا از سوءاستفاده‌کنندگان، در مراجع قضایی ویژه طرح دعوی کنند.

پرداخت بیش از ۱۰۰ میلیارد تومان تسهیلات به ۱۴۳ واحد صنعتی خراسان جنوبی

ایرنا- رئیس اداره امور صنایع سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان جنوبی گفت: امسال ۱۴۳ واحد صنعتی استان با دریافت ۱۱۸ میلیارد تومان اعتبار از محل تسهیلات رونق اقتصادی و تسهیلات مستقیم بانک‌ها از رکود خارج شدند.

مهدی پارسا با بیان اینکه از ابتدای سال جاری تاکنون ۸۹ واحد صنعتی به میزان ۷۹ میلیارد تومان از محل تسهیلات رونق اقتصادی و ۵۴ واحد صنعتی به میزان ۳۹ میلیارد تومان از محل تسهیلات مستقیم بانک‌ها اعتبار دریافت کردند، افزود: در راستای اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، تکمیل و راه‌اندازی طرح‌های اولویت‌دار، ۳۶ پروژه ملی در وزارت صنعت، معدن و تجارت تعریف شد که از این تعداد سه پروژه از خراسان جنوبی است. وی ادامه داد: سه طرح فولاد قاینات، سیمان باقران و کک طبس در استان جزو ۳۶ طرح ملی قرار گرفت که با راه‌اندازی این پروژه‌ها برای ۱۳۰۰ نفر اشتغال ایجاد می‌شود.